

Předmluva

Náležitá předmluva k této knize nemůže být napsána bez toho, aby se zde nezmínilo jméno 'námořníka' Boba Adamsona, přítele Marka Westa, se kterým Mark pobýval v sedmdesátých letech v Indii, kde se oba věnovali duchovnímu osvícení.

Není to vůbec náhoda, že mnoho z těch, kdo si našli cestu k Bobovi Adamsonovi na své cestě za poznáním, tak učinili 'prostřednictvím' učení Šrí Nisargadatta Maharadže. Po této cestě se vydalo mnoho nových mluvčích ryziho poselství nedvojné filosofie (advaity), mezi něž patří třeba John Wheeler, Gilbert Schultz a Stephan Wingate.

Bob Adamson a Mark West poskytují užasný překlad a přenos Nisargadattova učení (každý svým originálním způsobem). Jedná se o skutečně ryzí výtah pradávnej moudrosti, kterou sami slyšeli vykládat v druhé polovině sedmdesátých let v tak daleké zemi a cizím jazyce. Tuto nauku, kterou si kdysi vyslechli, čtenářům znova přichystali, aby ji i oni mohli tady a teď vsířebat.

Jasnost Nisargadattova učení obsažená v této malé knize díky nemalé míře otevřenosti Maharadžova žáka Marka Westa a jeho dovednosti zaznamenat a uchovat nejen slova, ale rovněž zachytit to skryté, vytváří významnou obnovu zkušenosti obdržení úplného a nezkaleného poselství tohoto úžasného světa.

Nisargadatta jasně vysvětluje, že všechny konstrukce, ať už fyzické, konceptuální či jiné, jsou jako vlny vyvstálé z oceánu, a nejen že nevymutelně spadnou zpět do svého zdroje, ale nikdy od něho nejsou ani na okamžik odloučené.

Jasně přijetí Maharadžova poselství vyvrátí potřebu po jakýchkoliv metodách, učitelích či období potřebném k dosažení osvícení nebo chopení. Skutečností je To, co je neustále přítomné a nikdy se nemění a vy jste to.

Tímto vyjadřuji svou nehlubší vděčnost Markovi za to, že zachránil tento materiál a dal ho k dispozici a mému známému, Gilbertu Schultzovi, který Marka 'objevil', pomohl mu a povzbudil ho k tomu, aby se s námi o tyto záznamy podělil.

Úvod – část první

Tyto záznamy a hovory, včetně otázek a odpovědí, jsem zapsal přesně týmiž slovy a shromažďoval od července 1976 do května 1977 (jedenáct měsíců), když jsem pobýval v přítomnosti světce Šrí Nisargadatta Maharadže v jeho obydlí v Bombaji, v Indii.

Šrí Nisargadatta Maharadž je světec v pravém významu indické tradice. Jeho svérázné vyhýbání se proslulosti, slávě, majetku a jeho přetrvávání ve velmi skromných podmínkách, pobývání v obyčejném domě zapadlých ulic Bombaje, o tomto faktu nesou důkaz. Říkal svým charakteristickým způsobem:

‘Nechť druzí pomáhají světu, nechť postaví ašrámy a přívzou do nich žáky. Pro mě jsou všechny tyto činnosti marnivostí, samolibostí a klamem. Protože nic nepotřebuji a jsem zcela usazen v Sobě, není proč se sužovat nicotnými světskými zisky a činnostmi.’

Šrí Nisargadatta Maharadž ve svém bytě, Khetwadi 10, v Bombaji

Jeho prosté poselství vrhne světlo na stezku mnoha skutečným hledajícím, pátrajícím po Pravdě v této neklidné době, kdy tolik takzvaných Guruů a Božských lidí šíří spoustu rozdílných cest a technik za účelem získání něčeho, co jsme ve skutečnosti nikdy neztratili. Maharadžovo poselství je velmi prosté a nestrojené do nějakých esoterií či utajených významů. Je to opravdová zkratka a je natolik jednoduchá, že osoba, postrádající soudnost by ji mohla lehce přejít či ji neuvěřit právě z toho důvodu, že je tak jednoduchá.

Světec tvrdí, že Pravda není ukrytá a je k vidění každému, neboť ji má přímo před očima, a že kdyby vám tudyž někdo tvrdil, že je skrytá, esoterií či tajná, pak vězte zcela s určitostí, že tato osoba vůbec nepochopila Skutečnost či Pravdu.

Nádhera a vznešenost takového světce jakým je Nisargadatta (jeho jméno v překladu znamená ‘ten, kdo dává přirozený či prapůvodní stav’) Maharadž je mimo dosah chápání a je nevýslovná – je to skutečná nádhera každého z nás, ať už si to uvědomujeme či ne, a já se cítím být poženáný v tom smyslu, že mi byla dána v této neklidné době schopnost s dalšími volně sdílet něco z tohoto nesmírně cenného nektaru složeného z Maharadžových slov, myšlenek a promluv.

Má zvláštní láska, dík a vděčnost tímto patří panu S. V. Saprému. To byl Maharadžův žák se skvělým intelektem, který nejen že překládal obtížný, vznešený jazyk maráthí Maharadž do angličtiny, ale rovněž dokázal převést (přetlumočit) toto učení a vyvolat ve mně správné pochopení toho, co tento světec sděloval.

Tato kniha by mohla být také správně označena jako ‘Nejvyšší filosofie’ nebo ‘Ukončení veškeré filosofie’, neboť pro průměrného člověka přesvědčení, že tento obrovský vesmír závisí na něm a ne obráceně by mu pravděpodobně znělo samolibě a rouhavě, zatímco pro výjimečného mudrce s vhlédem by to bylo základní tvrzení Sebe-realizace.

Překladaťel S. V. Sapré

2 Úvod – část druhá

Proč člověk věří ve zrození a smrt? Není to proto, že tak byl od dětství formován a je tudíž podmíněn tím, že mu někdo řekl – ty jsi narozen a jednou umřeš? To jsou otázky kladené světcem. Proč se člověk nikdy nepokusil nalézt odpověď na tuto základní otázku zrození a smrti? Protože kdyby se uvnitř sebe pozorně dotazoval, jak říká světec, zjistil by, že představa zrození a smrti je další z výmyslů, maskara, nepravda a klamně držená víra.

Pokud tomu tak je – jestliže to, co říká světec je správně – není to pak ta nejohromnější a nejbáječnější zpráva, ta nejdůležitější informace, která kdy byla kdekoliv v jakoukoliv dobu prohlášena? Není poznat to (na základě vlastní zkušenosti) tou nejdůležitější otázkou, tou nejvýznamnější věcí pro každou lidskou bytost? Zvažte následující slova indického světce z dvacátého století Meher Baby:

‘Výhradní hra, která jako jediná má skutečný význam, je ono proniknutí do podstaty všech bytostí a významů, a uvolnění vůně tohoto vnitřního dosažení k poučení a užitku druhých, pomocí vyjádření ve světě forem, pravdy, lásky, čirosti a krásy. Všechny ostatní události, příhody, schopnosti a znalosti nemohou mít v sobě žádný trvalý význam.’

Uvažte také následující slova filozofa a básníka Friedricha Nietzscheho z konce devatenáctého století:

‘Ten, kdo se vyšplhal na nejvyšší vrchol hor (realizoval svou pravou přirozenost), se směje všem katastrofám, ať skutečným či vymyšleným.’

Vypadá to, že pro světce neboli člověka, jenž má opravdu rozlišovací schopnost a vhled, se samotná smrt stává naprostým nesmyslem. Může být pro člověka, pro kterého strach ze smrti neexistuje, samotný život nějakým problémem? Samozřejmě že ne, neboť on se osvobodil od všech napětí, úzkostí, trápení a strachů, jeho mysl se již nadále neznepokojuje přemýšlením o budoucnosti či sklíčenosti z minulosti, což obojí je pro skutečně probuzenou bytost pouhým výmyslem či představou.

Během tohoto snu mohou být králem Anglie či prezidentem Spojených států, ale po probuzení zjistím, že tomu tak není, že jsem pouze spal a snil tyto události. Podobně je tomu se snem tohoto ztělesněného života ve světě, kde je zrození a smrt. Pokud jsem se pozorně a opravdově dotazoval, mohu zjistit, že ve skutečnosti jsem se nikdy nenarodil, že osoba, o které jsem si myslel, že jí jsem, byla pouhým nepochopením, iluzorním zdáním, falešným snem.

To je výzva a otázka, kterou nám světec neboli mudrc klade. On je tím, kdo se probudil, a kdo zvoní na zvonek a tímto zvoněním nám všem oznamuje, abychom se také probudili z tohoto snu a hlubokého spánku nevědomosti, který nás v této moderní době překryl.

*Mark West,
Indie, květen 1977*

Srí Nisargadatta Maharadž ve svém bytě, Khetwadi 10, v Bombaji

1. – 6. ČERVENCE 1976

Maharadž: Spánek je nevědomost, rovná se tichému neprojevu, nic zde není poznáno. Bdelý stav a snění jsou rozšíření (nástavby) spánku. Existují tři základní motivy: sex, jídlo a spánek. Všechny ostatní motivy jsou pouze pro zábavu. Nejsou pro vás nijak hodnotné. Vy jste za (před) všemi touhami, které v podstatě závisí výhradně na vědomí 'Já jsem'. Když všechny touhy zmizí, vědomí také zmizí – to co zůstává, je Skutečnost.

Tazatel: Je k tomu nutné úsilí?

Maharadž: Žádné úsilí není potřebné. Nepokoušejte se potlačovat své touhy, prostě se držte ztotožňování se s nimi - 'Já nejsem touto touhou.' Touha pak sama od sebe zmizí.

Tazatel: Jaká je přirozenost samotné Skutečnosti?

Maharadž: Skutečnost nelze popsat, lze ji pouze naznačit pomocí popření (neí-nutí). To, co zůstává poté, kdy je vše znegováno, je Skutečnost.

7. ČERVENCE 1976

Maharadž: Před probuzením do bdělého stavu není nic poznáváno. Pouze když se stane vědomí projevené, pak je možné něco poznat. Vy jste toto nepoznané – proto se snažte poznat nepoznané. Poznané vyvstává z nepoznaného a končí v nepoznaném (Já), tudíž poznané vám nijak nepomůže v poznání nepoznaného.

Všechny činnosti jsou prováděny principem 'Já jsem' (Íšvara, Bůh, životní síla – prána), který je časově omezen a má své bytí (působitě) v nepoznaném. Takže co je tu k uskutečnění? Jestliže již Já (Absolutno) jste, lze pak něco dělat, co by pro vás bylo výhodné či nevýhodné? Můžete pouze spočívat jako Já s tím, že odmítnete dát čemukoliv dalšímu ofisk Skutečnosti.

Budete svou následující sádhanu (duchovní praxi) dělat sami nebo necháte někoho dalšího, aby to dělal za vás? Snad necháte své vědomí 'Já jsem' provádět sádhanu za vás, neboť bez něho nemůžete stejně nic udělat. Proč říkat, že já dělám to a to? Vědomí 'Já jsem' vše uskutečňuje a toto 'Já jsem' není nic než poznání bez atributů, které je časově omezené. Vše, co si myslíte, že jste, je vytvořeno myšlenkami a představami, které podobně jako všechny předchozí myšlenky dají prostor dalším novým myšlenkám a pak se ztratí (tj. Já jsem byl dítě, nyní jsem mladý muž, starý muž, atd.).

Pro Parabrahman (Skutečnost) je přirozené nevyjadřovat se či si nic nepamatovat. Když zde je vědomí a tělo, pak vám přichází na mysl pocit 'Já jsem to a to'. Když se vědomí rozpustí, pak jediné, co zůstává, je Paramátman (Nejvyšší Skutečnost). Potom nezůstane žádný dopad či dojem vytvořený vědomím. Moje podstata je bez jakékoli připoutanosti či znečištění.

Vše, co bylo vykonáno vědomím 'Já jsem' všemi bytostmi (včetně Ježíše Krista), si nepamatuji, neboť to nebylo a není zaznamenáno v mé Podstatě. Podstata je čirá, za vším – je transcendentální.

Chybné ztotožnění s tělem je hlavním znečištěním. Ale ani toto ztotožnění vlastně Já (Absolutno) neznečišťuje. Pokud vás to, co jste si zde vyslechl, opravdu zasáhlo, pak se můžete stát zářivou pochodní pro ostatní hledající v Austrálii a jinde a přímo jim dokážete vyjasnit věci spojené s jejich podstatou.

Můj guru, Šrí Siddharaméšvar Maharadž, mi řekl, že jsem Skutečnost (Brahman) a když jsem se to snažil rozluštit, stalo se to. Odhodte svou individuální totožnost, aby jste se stal co nejrychleji pochodní. Pokud se nezavíte své osobní totožnosti, nebudete schopni nikdy pochopit můj stav. Pokud ho pochopíte, bude pro vás fungovat stejně, jako funguje u mě; v samotné podstatě není žádný rozdíl. Největší překážkou je vědomí 'Já jsem' (ego), které překrývá vaši pravou přirozenost, a kvůli němu mylně cítíte - 'Já dělám to a to' a 'Já jsem takový a takový', čímž se cítíte tímto 'Já jsem' (egem) výhodně obslouženi, jenže ve skutečnosti jste jim podvedeni.

Guru musí mít poznání Boha (Brahma-džňána). Musí znát spojení mezi vědomím a vaší pravou přirozeností. Poznání je ve své čiré formě Brahman (Skutečnost) – to znamená, že 'ne-poznání' (ne

však nevědomost) je Parabrahman (Nejzazší Skutečnost), pro něhož neexistuje žádný spánek, bdění nebo sen.

12. ČERVENCE 1976

Maharadž: Nepřišli jste sem proto, abyste se zde naučili nové ideje (jako tomu je ve většině ašrámech), ale abyste se všech nesprávných představ (objektivní představy či představy konatelství) zbavili. Pouze prostřednictvím tohoto vědomí 'Já jsem' vše získáváte.

To, co jste, je tím nejdůležitějším. To, čím jste, určuje to, co získáte. Ve skutečnosti vše, co získáte, vám k ničemu není. Tyto pravdy nelze dávat či říkat kdekomu. Nemůžete každému sdělovat, že Bůh je pouze lichoška (soap?mýdlo).

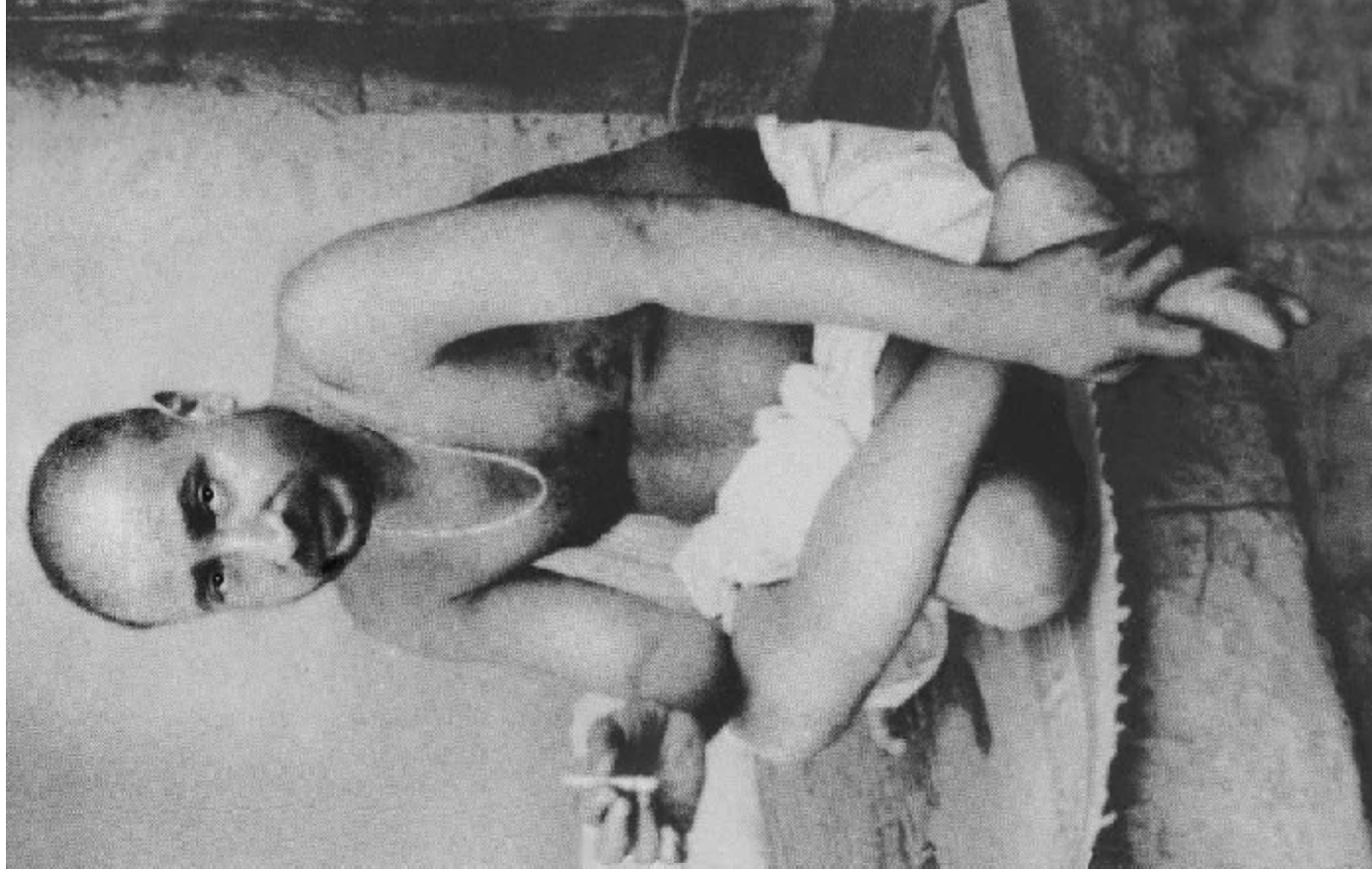
Předtím, než jsem potkal svého Gurua, Šrí Siddharaméšvara Maharadžé, měl jsem mnoho objektivních představ, které jsem pokládal za skutečné. S pomocí Gurua jsem si uvědomil, že tyto ideje jsou mi k ničemu. Následně jsem dosáhl poznání Boha ('Já jsem'), které jak jsem si poté uvědomil, mi také k ničemu není, a to mne dovedlo k poznání Skutečnosti (Já), které jak jsem pochopil, rovněž nemá žádnou hodnotu, protože moje přirozenost (podstata) je za veškerým poznáním.

Nyní hledáte poznání Já, ale je třeba, abyste pochopili, že jste za poznáním. Avšak nejprve musíte získat poznání 'Já jsem'. Nakonec ten, kdo získá toto poznání, zmizí v oceánu Já. Vlnka v oceánu 'zná' sebe jako vlnku – jenže když splyne s oceánem, stane se oceánem a potom nic znát nemůže.

Tazatel: Kdo má poznání Já?

Maharadž: Chce, abych mu to napsal na psacím stroji? Když řeknu Paramátman (Nejvyšší Skutečnost) a vy řeknete 'Já to chápu', pak to je směšné. Pochopení vás přivede do klidu – nemluvení.

Musíte si přestat myslet, že mysl dojde k pochopení. Paramátman nelze myslí pochopit. Je to pouze název, a mysl se drží tohoto pouta 'jména a formy'.

Šrí Siddharaméšvar Maharadž v rodném městě Pathri, Indie

Pro poznání, které vám zde sděluji, tu nejsou žádné zákazníci. Abyste toto poznání získali, musíte se stát mým blízkým společníkem, pak již přestáváte být navždy zákazníkem.

Většina učených lidí si hledí a váží tohoto pouta jména a formy, neboť na něm závisí všechny jejich představy o nich samotných. Musíte pochopit, že jste za jménem a formou. Musíte se dobrat své podstaty (přirozenosti sebe sama).

Můj stav nevyžaduje jakoukoliv podporu, je sebe-záhmý (nepotřebuje vztah vidoucí-viděné). Zajišťuje podporu pěti elementům (země, voda, oheň, vzduch a prostor), které tvoří viditelný svět.

To, co pouze popisují ve slovech, není Pravda. Tyto výsledky důkladného prošetření jinak než slovy sdělit nelze, ale slova mou pravou přirozenost, která je za vším, popsat nemohou. Samádhí není mou pravou přirozeností. Říkat 'Já jsem byl v samádhí' je jako prohlášovat 'To jsem se ale dobře vyspal'. Je to pocit, který přijde a odejde, a lze ho zakusit pouze v paměti. Všechny tyto pocity zmizí.

Nejen že jsem za veškerými popisy a slovy, jsem ve skutečnosti za časem. Moje pravá přirozenost je nepopsatelná a je za vědomím. Vše je třeba nakonec zahodit, včetně poznání světa, Boha a Já. Pouze můj Guru je stejný; pouze on chápe mou pravou přirozenost. Vlastně tu nejsou dva, co si jsou rovni; oba jsou sloučení.

16. ČERVENCE, 1976

Maharadž: Tento svět je nástavbou vašeho vědomí bytí. Vše závisí na vašem vědomí existence. Dokud si nejste sama sebe vědomi, nemůžete si nic pamatovat; pokud si nebudete nic pamatovat (to znamená, že paměť musí fungovat), nebudete si vědomi světa.

Bůh je představa v myslí, jež je závislá na vědomí vlastní existence. Skutečnost může být pouze jedna jediná. Každá bytost má různé pojetí Boha. Neplatí, že tu mohou existovat rozdílné Skutečnosti, protože skutečné vykreslení Skutečnosti je toto: Skutečnost je To, co neustále přetrvává a nikdy se nemění. Je Tím, co pozoruje všechny stavy, Boha, představy, atd. Je Podstatou, která se nikdy nemění, ale je neustálým svědkem změn.

19. ČERVENCE, 1976

Maharadž: V hlubokém spánku je uvědomění (uvědomění, ne však vědomí) neboli pocit 'já neznám nic', uvědomění s nevědomostí jako objektem, není zde však základní čiré uvědomění. Jakmile se probudíte ze spánku, fenomenální svět se objeví a překryje uvědomění. Jediný rozdíl je (jiný) objekt.

Když jsem se stal upevněn v poznání Já, uvědomil jsem si, že jsem nemusel a nemusím nic dělat. Mám služebníka či oddaného, který dělá věci pro mě. Tímto oddaným je Bůh (Íšvara neboli vědomí 'Já jsem').

Ryzí poznání mne je tímto Íšvarou, který ve skutečnosti dělá vše. Má podstata neboli má Skutečnost (přirozenost) nedělá nic – je to nehybná, neměnná Skutečnost.

Stalo se to prostřednictvím milosti mého Gurua, že jsem zjistil, že jen Íšvara dělá vše. Chybné ztotožnění se souhrnem těla a myslí vás vede k chybné představě dživy neboli individuality, která jedná. Když se vědomí 'Já jsem' stane od všeho oproštěné a čiré (to jest zůstane jako prosté 'Já jsem' a ne 'Já jsem toto' či 'Já jsem tamto') – stanete se Bohem (Íšvara neboli stvořitel) a nebe (prostor) se stane vašim tělem.

To, co Íšvara (Bůh) dělá, vy děláte, ale vaše pravá přirozenost zůstává vždy stejná.

Podstata, Já, poznání Já, a ryzí Bytí – to vše je jedno a to samé, až na to, že ryzí Bytí je za bytím a ne-bytím. Vědomí může být čiré či znečištěné. Když je znečištěné, je to džíva (individuální duše), odkud vyvstává dualita. Íšvara, jenž je neomezený a nepodmíněný, je totožný s čirým vědomím.

21. ČERVENCE, 1976

Maharadž: Čiré základní uvědomění nepřijme (nepustí) nic individuálního. Individualita (která se ve skutečnosti jeví, ale není Skutečností) vyvstane ihned jak se objeví vědomí. To vše je sen uvnitř

Uvědomění. Uvědomění (svarúpa neboli přirozenost) je jediná Skutečnost. Ten, kdo toto plně pochopí, se nazývá Avatar.

V prapůvodním stavu není spojení s ničím (nirjóga značí oproštění od jógy neboli od spojení).

Z prapůvodního stavu, kde není žádné spojení s čímkoliv, dochází postupně ke spojení Já s vědomím. Další spojení s tělem prostřednictvím vědomí 'já jsem' je falešná jóga. Vědomí spojené s Já je pravá jóga, avšak za tímto se nachází svarúpa (čiré uvědomění neboli přirozenost, Skutečnost). Pořadí je tedy toto:

1. **Uvědomění neboli svarúpa (přirozenost, Skutečnost),**
2. **Vědomí (íšvara neboli tattva, Bůh, stvořitel či vědomí 'já jsem'),**
3. **tělo/mysl a svět.**

Guru posílá vědomí nazpět do svarúpy a napravuje klamná ztotožnění. Když se stanete ryzí vědomím (Íšvarou neboli Bohem), guru vám sdělí, abyste překročili i tento stav. Prvním a posledním stavem je nirjóga, která reprezentuje samotnou Skutečnost. Musíte překročit toto klamné spojení s časem (kala-jóga). Všichni jóginí jsou kala-jóginí, neboli všichni jsou podmníněni časem.

23. ČERVENCE 1976

Maharadž: Jak mája (iluze) tak Brahma (Bůh stvořitel) se objevují na základě 'já jsem'. Jsou navrženy na tomto pocitu 'já jsem'. Odlišnosti, které vyvodíte z poznání (to jest rozdíl) jako např. muž a žena, apod.) jsou iluzorní, ale poznání samotné je Brahma (Bůh).

Obojí jsou pouze iluzorní jevy na (nebo v) Skutečnosti. Pokud tu není žádný stav, který by se objevil a zmizel, pak se jedná o váš přirozený stav. Všechny zkušenosti jsou klamem. Pokud se touláte od jednoho klamu (zážitku) k dalšímu, nic se ve skutečnosti nepřihodilo, k žádnému vývoji nedošlo. Uvědomíte-li si, že nejste tělo, potom prostě 'jste'. Ale kde a co jste?

'já jsem' je nejčistší forma atributu (sattva). Jste-li bez jakéhokoliv atributu, pak to je Parabrahman (Nejzazší Skutečnost). Brahma (Bůh neboli 'já jsem') značí, že přišla 'zpráva'. Jakmile je tato 'zpráva' pryč, je to Parabrahman. To, že existujete (zpráva), je prvotní poznání.

28. ČERVENCE 1976

Sapre (překladaatel): *Jaký je vztah mezi vědomím a pránou? V hlubokém spánku tu není vědomí, zatímco prána (dech) pokračuje i během spánku.*

Maharadž: Nakonec jsou vědomí a prána jedno a to samé. Vědomí je v hlubokém spánku také přítomné v latentní formě, ale nezná pránu (na rozdíl od samádhi).

Sapre: *Mají vědci díky kompletnímu pohledu na svět a vybavení v podobě teorie relativity vyšší úroveň vědomí?*

Maharadž: Vědci vzali hru pěti elementů (země, voda, oheň, vzduch a prostor) a třech gun (kvality tuposti, aktivity a harmonie) za něco, co je skutečné a definitivně potvrzené, a na základě tohoto rozhodnutí začali provádět všechny možné pokusy a výpočty.

Já tuto hru pozoruji; celá hra se jeví na mé Podstatě (přirozenosti). Pro džňánina (realizovanou bytost) to není nic než pohrávání si s hračkami. Veškeré poznání je pouze um (dovednost) či disciplína, ale Skutečnost odhalit nemůže.

Jediný skutečný a trvalý klid lze nalézt v samotném Zdroji, který dosáhnete jedině když půjdete proti proudu. Samozřejmě že je třeba se věnovat a naučit různým dovednostem, které mohou být zapotřebí k zajištění vašich každodenních existenčních potřeb, ale nemějte za to, že vás tyto dovednosti dokážou dovést do Zdroje či že dokonce jsou Zdrojem.

Nebuďte příliš znepokojováni zaměstnáním a obstaráváním prostředků k životu. Po osvobození vám budou lidé, kteří se od vás budou dožadovat tohoto poznání, zajišťovat vaše potřeby, a to i kdybyste byli na poušti.

Jakýkoliv um či odvětví poznání lze připodobnit k jednotlivému paprsku slunce, kterých je nekonečné množství. Naleznete Zdroj těchto paprsků a vše bude dokonalé.

Džhánin je jako dítě, které si hraje s miniaturním modelem auta. Nestará se o to, zda je to skutečné či nikoliv. Tajemství tkví v tom, že dokud jste tělo, jste závislí na doprovodném, obslužném vědomí, které se smrti těla rovněž zákonitě zaniká.

Přirovnejte to k městu Bombaj, které tu třeba přestane po mnoha a mnoha letech existovat. Kdo tu bude, kdo by věděl, či řekl, jaké toto město bylo?

Sedíte v klidu a rozjímáte o tom. To vše je jen jméno a forma, zrození a smrt. Ale v souhrnu to není nic než jev navršený na Já. Když pochopíte, že toto vše je iluze, nebudete schopni sobě přičlenit jakékoliv jméno či formu. Poznání, nasbírané za dobu sta let života není Pravdou.

Osm hodin spánku udělí myslí hluboký klid a odpočinek, avšak jedná se v podstatě o váš původní či přirozený stav. Pak je to ta nejdůležitější věc, když se rozhodnete, že chcete poznat Já. Není pak možné, abyste se čehokoliv drželi, neboť vše je odkázané k zániku, a pouze vy (Skutečnost) zůstává. Nezůstane tu žádný koncept, žádné ideje.

Protože z Já není nic vyloučeno, při sčítání své hodnoty můžete pokračovat donekonečna. Vaše cena je proto nevyčíslitelná.

Muži a ženy jsou zodpovědní za veškeré tvoření. Jsou to dvě poloviny Prakrti (Projevu či prvotní látky). Avšak Prakrti je pouze projekcí neboli obrazem (představou) na Já a je neskutečná, proto obě poloviny (muži a ženy) jsou rovněž neskutečné, neboť jsou závislé na iluzorní projekci (představě).

Když se toto poznání Prakrti s vámi sjednotí, nebude tu nic dalšího potřeba dělat. Pocit 'Já jsem' je vaše jediná informace a ta bude vnímat (přijímat) zbytek.

Šrí Nisargadatta Maharadž u moře

30. ČERVENCE 1976

Maharadž: Ať děláte co děláte, k Sebe-poznání vás to nedoveďe. Jakmile poznáte svou pravou přirozenost (svarúpa), pak každá vykonaná činnost bude 'dobrá'. I přesto je to ale pouze zdánlivá činnost.

Toto vědomí sebe sama ('Já jsem') je dosud objektivním poznáním, to znamená poznáním s atributy. Toto vědomí 'Já jsem' má ve své čirosti pouze jedinou kvalitu (čiré bytí) a je známé pod pojmem Saguna Brahman (Bůh s formou), nebo též jako Íšvara rúpa (forma Boha či stvořitele).

Tato prvotní kvalita čirého vědomí 'Já jsem' je známá jako sattva guna (kvalita harmonie); po ní následují další kvality (guny). Nejprve to je tedy sattva guna (čistota, harmonie), potom radža guna (vášeň, činnost), a nakonec tamas guna (tupost, temnota). Pojem sattva guna se vztahuje k čirému vědomí.

To je 'Já jsem' ve své ryzosti, označované též jako Íšvara. Když tato sattva guna uvadne a vyschne, vyčerpá se rovněž odražené vědomí.

Sebeláska není skutečně láskou k Já, neboť kdo je tím, kdo zná Já, aby jej miloval? Je to v podstatě pouze láska k Saguna Brahman. Tato láska vyvstane z touhy zachovat toto vědomí. Právě fakt, že existujete (pocit 'Já jsem') je láskou samotnou.

Já netouží po vědomí sebe sama, protože je neustále kompletní, dokonale. Já si nic neřadá ani nepřje.

To sattva guna ve vás si chce zachovat toto vědomí. Nevíte, co Já je, tak jej milujete? Ve skutečnosti je sebeláska láskou sattva guny, to jest poznáním 'já existuji'.

Guny (kvality) jsou pouhé vědomí, tudíž nejsou vámi, neboť vy jste Podstatou jsoucí za všemi gunami (kvalitami).

Odhodit něco prostě značí sloučit to s Já.

2. SRPNA 1976

Maharadž: Sat-čit-ánanda (Bytí-vědomí-klid) není atribut, nýbrž základní princip. Vědomí 'Já jsem' je první, počáteční pocit. Tento

pocit (já jsem vědom) k vám přijde pouze proto, že tu je předtím něco původního, a na podstatě toho vědomí 'Já jsem' vyvstane. To, co tu je před 'Já jsem', je neměnné, a to vám poskytuje informace o individualitě, apod. Jedná se o neměnnou Podstatu, na které se vy-nořují měnící se formy (individualita a svět). Všechny proměnlivosti se objevují na tomto neměnném základu.

Tazatel: Intelektuálně to chápu, ale ...

Maharadž: Intelekt k vám přišel pouze prostřednictvím vědomí. Věci mohou být pojaty pouze když tu jste vy. Nemusíte si intelektuálně ověřovat, že existujete, neboť je to samo-zřejmý fakt. Blažený klid je vychutnáván tímto konkrétním pocitem 'Já jsem'.

Tazatel: Jak se mohu přestat ztotožňovat s emocemi jako je zlost?

Maharadž: Vy nejste mysl ani pocity. Zlost od sebe odvrhnout nemůžete, ona se musí ve vás rozpustit. Prostě na základě zlosti či závisti dál nejednejte. Jak byste mohli být závistiví, když jste za vším? Není zapotřebí vyvíjet úsilí, abyste dosáhli Pravdy. Pravdu nelze chytit a držet. Je Tím, co zůstává poté, kdy je vše ostatní znegováno. Kristus přišel jako vlna na oceánu uvědomění. Oceán si neponechává žádnou vzpomínku na jakoukoliv vlnu. Satja Sai Baba tvrdí, že si pamatuje své dvě poslední vtělení. Proč si nemůže vzpomenout na to v těle Krista? Měl by si to pamatovat vzhledem k tomu, že se všechna vtělení objevují a navracují do stejného uvědomění.

Zamítnu-li veškerou reálnost vlastního vědomí, jaké pak mám mít obavy o vědomí ostatních, když jsou rovněž neskuteční?

6. SRPNA 1976

Tazatel: Mysl se stane zmuděná a neklidná. Co bych měl dělat?

Maharadž: Kdo zakouší tuto znuděnou mysl?

Tazatel: Já.

Maharadž: Jste jako úrodná půda. Mnoho toho z vás a přes vás vyrostete, ale vy nejste zodpovědní za to, co z vás vyraší. Jako zdroj (půda) tu jste stále, tedy i poté, kdy se veškerá produkce vytratí. Podobně království zůstává královstvím i po smrti krále.

Tazatel: Co mám dělat, abych zahnal nudu a úzkost?

Maharadž: Nic nedělejte. Buďte v klidu a prostě to pozorujte. Ten, kdo to zakouší, stále přetrvává, přestože zkušenost přijde a zmizí. Ten, co zakouší mysl, je 'Já'.

Tazatel: Maharadž nám říká, abychom usilovali o svobodu, ale když to dělám, jsem otrávený kvůli nedostatku výsledků.

Maharadž: Toužíte-li po výsledcích a když nakonec patřičné výsledky získáte, pak stejně u vás nedojde k žádné materiální změně.

Tazatel: Já však toužím po opětovném výskytu klidu, který jsem již zakusil.

Maharadž: Nežněte se za ním, on přirozeně nastane.

Tazatel: Chtít to je něco zcela přirozeného; touha vyvstává přirozeně jako touha po milování se s krásnou ženou.

Maharadž: Tyto zkušenosti jsou pouze objektivní, tudíž iluzorní. Blažený klid Já je přirozený klid a není možné ho získat úsilím. Vyskytuje se přirozeně.

Tazatel: V mé józe (Muktananda Siddha jóga) je mnoho znaků vývoje. Hledám je u sebe a druhých a obávám se, že nedělám žádný pokrok, tudíž že je moje duchovní praxe neúčinná. Mnozí další jak se zdá jsou na tom stejně.

Maharadž: Máte nějaké výsledky?

Tazatel: Ano. Přepadl mne pocit lásky k sobě a druhým. Nikdy předtím jsem sama sebe nemiloval. Jenže tato zkušenost se vytratila a místo ní se dostavila dřívější zlost.

Maharadž: Není to, co prožíváte, něco jako sledování televize? Co se ve skutečnosti děje vám?

Tazatel: Moje meditace se stávají snadnější, je k nim zapotřebí mnohem méně úsilí.

Maharadž: Meditaci myslíte to, kdy se mysl stane tichá?

Tazatel: Ano, ráno byla mysl velmi tichá.

Maharadž: Snažíte-li se pohrávat si s myslí a hledat pro ni využití, pak tichá nebude. Proč usilovat o dosažení výsledků?

Tazatel: Abych nezištal vždy stejný a mohl se dostat blíže k Já.

Maharadž: Já nepotřebuje žádný vývoj; pouze mysl hledá změnu a vývoj. Vyhnete se stovňáváním se s ostatními, neboť ve skutečnosti porovnávejte jejich mysl se svou a ne Já, které je vždy u všech stejně. Jednalo by se tudíž o relativní posouzení a projekci v myslí pozorovatele. Naleznete Podstatu sebe sama, toho, co jste, a poznáte, že zrcadlo je vždy čisté.

Tazatel: Takže musím mít víru?

Maharadž: Ano, víru, že jste Absolutní Skutečnost. Používáte mysl podobně jako když využíváte auto k přepravě. Sedíte uvnitř auta a chcete se někam dostat, ale abyste se na toto místo přemístil, musíte opustit výchozí bod (Já). Učitel vám vysvětlí, čeho je třeba dosáhnout a vy se neustále snažíte těchto cílů dosáhnout. Já vám pouze

říkám, že vy jste To (Nejvyšší Skutečnost); není zde nic k dosažení. Vše, co od učitele v počáteční fázi získáte, bude pouze relativní pravda, protože skutečnou pravdu nebudete schopni ještě obdržet. Všechny relativní pravdy však musíte ve vhodnou dobu opustit. Hlavně se musíte vzdát představy týkající se získávání a konatelství. Pravdu získat nemůžete, můžete jí pouze být. Vy To již jste.

Opakování mantry slouží jen k tomu, aby se tím dostal sádhaka (hledající) do klidu a jeho mysl se po určité době na něco soustředila. Je to koncept, není to skutečnost. Asi jediný užitek mantry je přivést vás do klidu, k soustředění. Pak její užitečnost končí.

9. SRPNA 1976

Maharadž: Musíte pochopit význam Boha či Átman. Pravá duchovnost značí pochopit přesný význam Boha. Jakmile se dostanete hlouběji k podstatě, esenci Já, dojdete k pochopení významu vesmíru, který se od Já neliší. Vy jste před každou zkušeností. Jakákoliv vnímaná bolest či radost není nic než návstava vašeho vlastního já.

Dítě přijde na svět; matka ho pak kojí. Při kojení jí zraňuje na prsních bradavkách a způsobí jí bolest. Odkud se ta bolest vzala? Dítě se narodilo matce, takže příčina bolesti pochází od matky. Podobně vaše bolest vzrostla z vašeho já (ega). Ale pravého Já se bolest nijak nedotkne, neboť je pouze návstavbou Já.

Vy jste studenti a já odpovídám na všechny vaše otázky. K tomu, abyste udělali zkoušku a prošli, musíte být velmi bdělí a plně dávat pozor na to, co říkám.

Pocitu 'Já jsem' byste měli věnovat stejnou pozornost. Buďte bdělí a mějte svou pozornost zaměřenou na 'Já jsem'. Pět elementů je pouze návstavbou vašeho Já. Musíte být plně obeznámen s tímto pocitem 'Já jsem', abyste se dokázal uvnitřnit.

Jakmile máte nezaujatost (vairagja), víte, že nejste tělo, mysl, atd. Toto vše je uvnitř vědomí. Dojdete k poznání, že vědomí není to, co jste – vy jste za tímto vědomím.

Vědomí je jako tento plamen svíčky, který pozoruji. Je tu a svíce plápolá, pak vyhoří, a plamen zhasne. To vše je mnou pochopeno. I když je vědomí 'Já jsem' čiré, je to stejně atribut. Objeví se a zmizí stejně jako plamen svíčky. Všechna jména a formy jsou pouze popisy tohoto vědomí a já jsem neustále za tím vším.

Interval mezi počátkem vědomí 'Já jsem' (zrození a bdělý stav) až do doby, kdy ho opět ztratíte (smrt a stav hlubokého spánku), se nazývá 'čas'. Čas a atributy nejsou dvě věci, ale jedna, a obojí musí pominout.

11. SRPNA 1976

Tazatel: Co je čirá nevědomost?

Maharadž: Má odpověď se vám nemusí líbit.

Tazatel: Uvidíme.

Maharadž: Veškerý objektivní svět je iluzí, společně se vším, co v něm děláte. To, co děláte, nemá na svět žádný dopad. To, že existujete (jako osobnost, pocit či vědomí 'Já jsem') je samo o sobě iluzí, proto vše, co je viděno prostřednictvím této iluze, nemůže být skutečné. Vše, co říkám – celá tato diskuse je iluzí. Na druhé straně však je pravda, že na duchovní cestě musíte pokračovat. Kdybych vám toho řekl víc, nelíbilo by se vám to.

Abyste se dostal k svatyni Šivy, musíte se Šivy dotknout. Není tu žádný rozdíl mezi Kristem a smítkem prachu na cestě. Vše je Brahman. Kdybych šel na pláž Čowpatty (v Bombaji), a toto řekl lidem, pak by mne ukamenovali. Základní věcí je vědomí 'Já jsem'. Pokud není toto vědomí přítomné, nejsem tu, a ani zde nemohou být další lidé.

Všechny představy o Bohu, nebi a pekle, atd. nejsou nic než ideje vycházející z vědomí 'Já jsem'. Vědomí sebe sama se objeví a zmizí,

ale Já neboli vy jako Skutečnost jste za (před) vědomím. Čirá nevědomost je čirá poznání (vidžňána).

Džňánin říká, že vaše vlastní vědomí neboli pocit 'Já jsem' ve své čirosti je jediný opravdový Bůh. Nicméně můj Sadguru (pravé Já) si není ani tohoto vědom. Z tohoto Boha (vědomí 'Já jsem') vycházejí všechny další věci, ale v mém originálním stavu žádný Bůh není.

Tazatel: Může být žijící jógin nirjóginem (osvobozeným od jógy)?

Maharadž: Získali jste poznání, že jste se narodil a existujete. Jak dlouho předtím, než jste získal toto poznání, jste existoval?

Tazatel: Na to nemám žádnou odpověď.

Maharadž: Takže to je za časem, prostorem a gunami (kvalitami); je to za vším. Odmítl jste toto Poznání a uvítal objektivní poznání, které je dočasné a příčinou všeho neštěstí a trápení.

Tazatel: Říkáte: 'Odmítl jste toto Poznání... ' Kdo To zavrhl?'

Maharadž: To, že existujete, je iluze; že existujete jako něco či někdo oddělený je tím odmítnutím. Přirozeností máji (iluze) je to, že se jeví jako odlišná a mnohá, ale nakonec vše zmizí. O počátku, zdroji mluvit nelze, protože je to za časem. Vaši Podstatou je ryzí Uvědomění. Sadguru (Já, Skutečnost) zmenší účinek a dopad této iluze, která tak bude slábnout a slábnout až nakonec splyne se Sadgurem. Aktivitu nelze transcendovat do té doby, dokud se nenavrátíte do Zdroje. To, že existujete (v pocitu 'Já jsem') je iluze, jejíž přirozeností je rozdělenost, různost a mnohost.

Já jsem zbaven jógy (nirjóga). Slova a výrazy vycházejí z vědomí skrze čit-šakti (hru či pohyb energie či síly vědomí). Já sleduji vnoření světa. Mája je jako svědek, který podává důkaz o svém stavu a je jí to proto prominuto; ona vykládá příběh o svém vlastním podvodu.

Tazatel: Existují tedy pro džňánina dvě skutečnosti? Jedna objektivní a druhá subjektivní?

Šrí Nisargadatta Maharadž na pláži Čowpatty v Bombaji

Maharadž: Já jsem nirjóga v Nejzazší Skutečnosti (Paramátman). Já chápu práci této Máji a jsem její svědek. Mája je popsána jako 'to, co není'.

Když se stanete vědomí se 'sebe' (když vyvstane pocit 'Já jsem'), připevníte k objektivnímu světu označení skutečnost. Nálepku skutečnosti jste však připravil k něčemu, co podstupuje neustále změnu a přetvoření. Já vím, že toto je iluze.

Když spočívám ve své vlastní přirozenosti, tato iluze zmizí a já přetrvávám ve svém přirozeném stavu. To, co říkám, může znít jako slova Boha (Brahma stvořitel), ale já jsem za úrovní Brahma či za stavem jógina (stavem spojení), neboť v mém přirozeném stavu nebylo nikdy žádné oddělení, takže jak zde pak může být jóga (spojení) či opětovné spojení?

Já vím, že to je iluze a že jsem za těmito věcmi, jsem od toho odloučen. Třebaže vy stále zakoušíte svět ve dvojnosti, vy a zkušenost jste ve skutečnosti jedno a to samé.

13. SRPNA 1976

Maharadž: Když říká Křišna: 'Já si vzpomínám na všechny své minulé životy', myslí tím, že si pamatuje 'Já Jsem', které je základním pocitem za všemi zrody. Není něco takového jako 'Já jsem takový a takový'!

Tazatel: Přesto věříte tomu, že jste žil v minulosti, ne?

Maharadž: Písma to tvrdí, ale já o tom nic nevím. Já znám sebe jako 'Já jsem'.

To, jak jsem se objevil nebo se objevím, to není v rámci mé zkušenosti. Není to tak, že si to nepamatuji. Není tu nic, co bych si měl pamatovat. Znovuzrození v sobě zahrnuje převtělené já. Žádné takové 'já' tu není! Svazek vzpomínek a naději zvaný jako 'já' se

domnívá, že existuje věčně, a vytváří čas, aby vyhověl a přizpůsobil se své falešně představované věčnosti. Prostě být – k tomu nepotřebuji minulost či budoucnost!

Všechny zkušenosti jsou zrozeny z představivosti; já si nic nepředstavuji, takže se mi neděje žádné zrození či smrt. Pouze ti, kdo se domnívají, že jsou narozeni, mohou přemýšlet o svém znovuzrození. Obvinil jste mě, že jsem se narodil – Já však tuto vinu popírám!

Vše existuje v uvědomění. Jenže uvědomění ani neumírá, ani se znova nerodí. Je to neměnná skutečnost sama o sobě.

23. SRPNA 1976

Maharadž: Džíva neboli individuální duše – ego (já), ztotožňující se s komplexem těla a mysli, je časově omezena. Vědomí neboli božský stav je také časově omezen.

Uvědomění neboli čiré vědomí je nejvyšší neduální stav a je za časoprostorem.

ZA VŠEMI ZA .....

☞ ☞ ☞

☞ ☞ ☞
Čiré uvědomění neboli Čiré vědomí

☞ ☞ ☞

☞ ☞ ☞
Íšvara či Brahman neboli božský stav (časově omezený)

☞ ☞ ☞

☞ ☞ ☞
Džíva – stav svázanosti (Já ztotožňující se s tělem a myslí)

Věškeré objektivní poznání je omezené časem a prostorem, zatímco Já neboli ryzí uvědomění je před (za) tím a nezasazené.

25. SRPNA 1976

Maharadž: Májka (iluze) je vědomí 'sebe jako individuality'. Naprosté popření komplexu těla a mysli značí svobodu. Neměli byste dávat význam jakékoliv myšlence či konceptu, vyvstávajícího v mysli.

'Já jsem' je semeno iluze. Rodiče (matka a otec), zrození a smrt – to vše je nevědomost, zrozená z tohoto semene 'Já jsem'.

Všechny vědecké obory, veškeré umění a objektivní poznání jsou relativní a konec konců iluzí. Semenem vědomí je sebeláska.

7. září 1976

Maharadž: Získáváte kromě nabytí 'vědomí sebe sama' ještě nějaké další zkušenosti?

Tazatel: Ano, svět.

Maharadž: Když získáte tuto zkušenost světa, není to vědomí 'sebe sama'? Vědomí sebe tu musí být předtím, než pronesete jakékoliv prohlášení. Jediný kapitál, který máte, je toto vědomí sebe. Je zde a zde dochází k jeho skončení. Co od něho chcete?

Tazatel: Všechno z něho vychází.

Maharadž: Takže víte, že vědomí sebe sama není neustálé (není během hlubokého spánku, před zrozením a po smrti). První pocit, který získáte po probuzení, je, že vědomí zde předtím nebylo, potom spánek odejde. Vy nejste vždy v kontaktu s vědomím – to víte. Když si neuvědomujete vědomí, Kdo si to neuvědomuje?

Tazatel: I přesto tu bylo uvědomění, protože jsem věděl, že tu nebylo vědomí sebe.

Maharadž: Skutečnost je neustále existující. Když tu vědomí nebylo, nebyl tu žádný nedostatek. Uvědomění nemůže být popsáno; můžete přijmout tuto základní premisu?

Tazatel: Určitě.

Maharadž: Co hledáte ve světle vědomí, pokud jste to přijal?

Tazatel: Nic.

Maharadž: Vědomí je ve své bezvadné ničím nedotčené čirosti Bohem (Íšvara) poté, kdy se objeví na uvědomění. Bůh je vědomí bez ztotožnění se s komplexem těla a mysli. Přijmete proto to, že jste Bůh?

Tazatel: Ano, čas od času.

Maharadž: Měl byste proto vědět, že v tomto stavu pro vědomí existuje žádný přínos či ztráta. Uvědomění nic nepožaduje. Proto není důležité, zdali tu je či není vědomí. Berete to jako fakt nebo se mnou jen ze slušnosti souhlasíte?

Tazatel: Je to fakt.

Maharadž: Vědomí sebe sama se objevilo na Uvědomění. Vše závisí na tomto vědomí sebe sama, včetně utrpení. Veškeré utrpení je však zdánlivé. Pochopte to. Ztotožnění džívy (individuality) je chybné.

8. ZÁŘÍ 1976

Tazatel: Jsem diplomat v duchodu a chci se zeptat Maharadže na mezinárodní záležitosti. Nejsou tyto věci nějak provázány se životem jedince? Lámu si hlavu s tím, jestli životy, které žijeme, nejsou vesměs marné. Neměli bychom odejít do ústraní někde v lese?

Maharadž: Kam jdete, když odcházíte někam do ústraní? Veškerý projev, celý vesmír, je konání energie. Vesmír je pouze nyní, nemá žádnou minulost nebo budoucnost. Vesmír se vyskytne pouze když je přítomen intelekt. Jak se tedy chystáte tento projev (vesmír) rozpustit?

Sebe ze svého světa odstranit nelze, protože vy jste jeho středem; jak můžete sebe odstranit? Kam půjdete? Domníváte se, že děláte to a ono, ale ve skutečnosti neděláte nic. Je to iluze. Není tu nějaké já, které by cokoliv dělalo.

Tazatel: Jaký je rozdíl mezi životem a smrtí?

Maharadž: Smrtí je závada v podobě omezenosti a oddělenosti individuality spolu s utrpením, konatelstvím, apod., odstraněna.

Tazatel: V Indii rychle mizí dřívější hodnoty. Kam se vytrácejí?

Maharadž: Na Mars? Na Měsíc? Prostě skončí. Po ukončení tu přetrvává klid. Proces ukončení a obnovení se nachází před (za) časem, protože se již stal, je součástí dění. To, co je věčné, si nezádá žádného svědka, žádné poznání, žádnou závislost. Ono To Je.

Ve chvíli, kdy skutečnosti přiřadíte jméno či formu, hned ji tím pokazíte. Potom již nemůže být skutečností, neboť je pokažena. Skutečnost nelze nijak popsat.

Když prvně vyvstane vědomí, je universální. Není tu žádná individualita, žádné tělo, žádná mysl, atd. Svět je zde, ale není tu tělo. Potom se objeví prostřednictvím vědomí tělo a tak přijde na svět individualita.

Vřítí je činnost vědomí, jež vytvoří tělo a pocit individuality. Připomínejte si svěží, volné, počáteční vědomí, tedy vědomí prosté poznání představ. Jedná se o ryzi vědomí, jehož jediným tělem je prostor (nebe). Konečným významem a dosahem 'Já' neboli Skutečnosti jste Vy. Snažte se pochopit, co Jste.

20. ZÁŘÍ 1976

Maharadž: Milostí Gurua (Šrí Siddharaméšvara Maharadže) jsem realizoval Já a zcela jasně vím, že nejsem tělo, a jsem proto zcela svobodný. Svoboda je nustále přítomná, neboť bez tělesného vědomí zde nemohou existovat ani nějaké potřeby.

Jestliže vyvstalo poznání Já, žádná sádhana (duchovní praxe, modlitba, jóga, atd.) není zapotřebí. Já jsem realizoval své Já a vím, že mysl je nástavbou mého vědomí, proto slova vycházející z mé mysli vycházejí v podstatě z Boha neboli Bhagavana.

Musíte zcela popřít komplex těla a myslí a pouze potom budou vaše slova vycházet z Boha (Íšvara). Íšvara je čiré či bezvadné vědomí, ale Uvědomění je za (před) čirým vědomím. Je vyloučené, aby v přirozeném stavu bylo přítomné poznání. Tento svět se objevuje ve světle mého vědomí. Cokoliv by mi bylo dáno či vzato se mě nijak nedotkne, neboť vše je sen či iluze.

V mém odrazu je vytvořen celý svět. Nemám zapotřebí se proto vměšovat do jakýchkoliv činností a událostí, které ve světě probíhají, protože se nacházím mimo ně čili před nimi.

Nechť se všichni, kdo si myslí, že mohou pomáhat světu, do toho vrhnou, nechť se pustí do výstavby ašrámů pro své žáky a nakrmí zde chudé. To vše je sen a iluze. Nikdy se nic nestalo. Skutečnost se vůbec nikdy nezměnila. Avšak pokud vás svět stále drtí, štipe či způsobuje bolest, je nutné, abyste nadále prováděli duchovní praxi (sádhanu).

21. ZÁŘÍ 1976

Maharadž: Vše vyvstalo z původního slova Óm – vesmír, písma neboli vědy, vibrace, kvality, guny.

Srdce je podkladem neboli sídlem lásky. Měli byste následovat svou vlastní stezku. Většina učitelů vám bude vykládat pouze o objektivním světě. V samádhi je 'Já jsem' ve formě semene. Dokážete-li

spočívat neustále v 'Já jsem' neboli Bytí a umíte-li odhodit intelekt, pak vlastněte diamant obrovské hodnoty a štěstěny.

Akáša je čirý prostor, který je vždy volný a neomezený, zjevný ve třech gunách. Podstata prostoru je vždy čirá a nespoutaná. Pokud chcete žít v Sebe-poznání, pak žijte v tomto vědomí prostoru, zcela prosti znepokojení – důvěřujte Guruovi. Pouze ve špině vyrostete 'Já jsem' neboli vědomí; tělo je potrava pro 'Já jsem'.

Ramana Mahářiši a Sai Baba ze Širdi během ponoření v Blaženosti Boha či v Já o ničem nepředsáhli. Byli pohrouženi v božskosti, lásce a soucítění, zcela spontánně proudícím z jejich zdroje, a miliony lidí z toho těžilo a získávalo samovolně prospěch.

Śrī Nisargadatta Maharadž ve svém bytě, Khetwadi 10

22. ZÁŘÍ 1976

Maharadž: Díky milosti, kterou jsem obdržel od svého Gurua, jsem byl schopen získat pochopení vlastní Podstaty, která vytváří tento objektivní svět, ale vím, že tím nejsem a že jsem před (za) veškerým poznáním. Toto pochopení se nazývá všelijak: Panduranga, Krišna, Ráma, Alah, atd.

Nemám nic, co bych získal z duchovní či hmotné oblasti. Mám dokonalé pochopení objektivního světa, ale Já jsem před (za) tím.

Vědci získávají pouze poznání objektivního světa, tudíž mají objektivní poznání. I vědomí je objektivní.

Vědci se nikdy neobrátili směrem ke zdroji, podstatě, a nesnažili se to prošetřit. Jsem také vědec, avšak vědec skutečného (nejzazšího) Já.

Žádný džňánin nebude nikdy vystavovat na odiv a chlubit se svým poznáním, ani nebude hromadit velké množství následovníků. Jakým způsobem bude jednat ten, kdo to pochopil? Jste si vědom sebe sama; tato informace je zde přítomná.

Kdo je tím, kdo vás příměje patřičně jednat? Vědomí sebe sama diktuje, jaké činnosti budete provádět či jaké způsoby jednání budete mít. Mysl je nástavba vědomí. Jen vědomí nutí každého náležitě jednat; jedině z vědomí jsme k tomu vedeni.

Vědomí se objeví na uvědomění a jedná. Uvědomění nejedná, ono je čirým svědkem. Vědomí sebe sama neboli čiré vědomí je Bůh (Íšvara) neboli stav 'Já jsem', tj. universální vědomí. Není to každopádně osobní vědomí. Veškerý svět je vytvořen vědomím. Když se toto vědomí omezí na individuální totožnost, stane se egem, intelektem, myslí či džívou.

Vědomí sebe sama vás příměje vykonávat různé činnosti, ale jakmile odejde, zůstává tu ryzí Bytí. Informace, že jste svědkem všech činností, je stav Boha (Bhagavan, Íšvara). Ten, kdo to chápe, je znalcem neboli svědkem.

V nejvyšším stavu poznání nelze pronést žádné prohlášení typu 'Já jsem toto' či 'Já jsem tamto'. Ve stavu Parabrahman není žádná mysl, tělo, atd.

Pro džňánina je fyzická smrt pokládána za oceán štěstí. Když jógin říká 'Já jsem toto' nebo 'Já jsem tamto', vězte, že to je prostě klam neboli iluze. Uvědomění je základem těch gun (kvalit čistoty, činnosti a tuposti).

Rámakrišna, Vívékananda a další velcí světci a osobnosti se mohou zdát odlišní, ale v podstatě vycházejí z jedné, stejné Skutečnosti a vrací se nazpět do téže neměnné Skutečnosti. Pochopil jsem zcela svou přirozenost. Proč bych tedy měl uctívat někoho jiného, nějakou pomíjivou osobnost?

Zázrak, ať je jakýkoliv, se může odehrát jedině tam, kde je přítomná nevědomost čili kde není přítomné Poznání. Může se stát cokoliv, protože vše, co se objevuje, je navržené na džňáninovi v čirém světle jeho vědomí, proto není těmito zázraky nijak zaujat.

Pomáhat světu, vykonávat dobročinné skutky, provádět zázraky, atd. – to vše je iluze. Ve své podstatě je toto vše iluze. Rodina, přátelé a příbuzní jsou v zásadě klamem a připoutanou k nim by měla být prováděna jako oběť iluzi.

Stavy štěstí a neštěstí se džňánina nijak nedotknou. Toho dne, kdy dcera zemřela, jsem pracoval ve svém obchůdku s cigaretami (tj. bídskami) a jeden ze spolu-následovníků mého guru se mě zeptal, zda-li jsem za radosti a zármutkem. Ihned jsem mu odvětil, že mi právě zemřela dcera a že jsem přítom necítil vůbec žádné neštěstí, protože splynula s Já. Tento muž se okamžitě stal mým oddaným.

V roce 1944 zemřela manželka a lidé mi přišli vyjádřit soustrast. Tak jsem je s velkým potěšením pozval k sobě domů a automaticky jim nabídl čaj a kávu.

Toho dne, kdy žena umírala, jsem byl u ní. Kouřil jsem bídiska, cítil velké štěstí, a ve chvíli, kdy zemřela, jsem zatleskal rukama a spočíval zcela v klidu; vůbec jsem se necítil znepokojen. K tomu je však zapotřebí Sebe-poznání.

Nic dalšího než užítky, které plynou z poznání (džňány), tu není. Životní dech džňánina je ryzí a prostý veškerého vzrušení a vášně, zatímco dech druhých takový být nemusí.

27. ŘÍJNA 1976

Maharadž: Komplex těla a myslí spolu se všemi idejemi je třeba popřít. Zůstaňte v uvědomění: 'Já jsem Nejvyšší Skutečnost'. Ryzí vědomí neboli Uvědomění je bezforemné. Ryzí vědomí 'Já jsem' je vědomí Krista, avšak Skutečnost je za tím. Když je vědomí 'Já jsem' ryzí, je stejné jako vědomí 'Boha neboli Krista', a je totožné s vědomím Nisargadatta Maharadže, ale Skutečnost je před (za) tím. Veškeré další vědomí (vědomí objektů a věcí, apod.) je znečištěné.

Při prožívání Skutečnosti nelze pronést žádný výrok typu 'Já jsem' nebo 'Já nejsem', neboť základními elementy jsou zde nepřipoutanost a nezařátost (nepozornost). Ve věcech objektivního světa (lidech, místech a věcech) žádné trvalé štěstí nenaleznete, neboť tyto věci jsou pomíjivé. V Absolutnu (skutečný stav) nevíte, zda existujete či neexistujete. V Absolutnu nejste s ničím spojeni. Není zde žádná jóga (spojení), neboť jóga předkládá dvojnost neboli touhu spojit jednu věc s druhou.

Ten, kdo hledá Pravdu, musí pochopit Podstatu neboli Skutečnost. Musíte poznat, že vy jste Podstatou a že pochopení samotné je Já.

5. LISTOPADU 1976

Maharadž: Zkušenosti, prožitky blaha, dobré a špatné pocity, vřcholné a podřadné zážitky – to vše je přechodné a časově omezené. Vše přijde a po čase odejde. Je třeba, abyste se dostali za to a uvědomili si nejzazší podstatu, neboli zdroj toho všeho.

Přednášející se liší od obsahu přednášky; podobně vědomí se liší od svého svědka. Nedržte se svého současného stavu tělesného vědomí, ale stavu, ve kterém jste byli předtím, než jste se narodili do tohoto těla. To je tím stavem, kterého je třeba se držet. Musíte si uvědomovat svůj Zdroj. Jaký byl váš stav předtím, než se narodilo toto tělo?

Budete mít mnoho rozličných zkušeností, ale je třeba, abyste pochopili vztah smrti a času. Nakonec se musíte dostat před (za) čas

22. LISTOPADU 1976

Maharadž: Všecká domýšlivost či duchovní praktiky jsou výsledkem ztotožnění Já s tělem. Vše, co jste promrhal či získal prostřednictvím jakékoliv z těchto praktik, vám je k ničemu. Jakou praxi v současnosti provádíte?

Tazatel: Snažím se spočívat v Já.

Maharadž: Proč se snažíte spočívat v Já? K tomu není žádné úsilí zapotřebí. Co jiného kromě myslí máte?

Tazatel: Nic.

Maharadž: Kdo čini předsevzetí či rozhodnutí jednat? Pouze mysl, nikoliv Já. K čemu je mysl? Absolutně k ničemu, proto je třeba ji odhodit. Jste myslí nějak svázáni? Nebo vás omezuje Já? Na to můžete odpovědět pouze myslí.

Komu sloužíte? Myslí? Nebo slouží mysl vám? Uvědomoval jste si při narození zrod myslí? A kdy? Liší se vědomí nějak od myslí? Když vyrostlo tělo, vznikla mysl.

Když jste se stal dvouletým děckem, začal jste poznávat matku, mysl a tělo. Předtím jste žádné poznání myslí a těla neměl. To, že jste 'takový a takový', jste přijal z myslí svých rodičů. Takže mysl chce znát Boha či Pravdu. Světci vymysleli na mysl trik a vysvětlují, jak přivodit, aby se mysl stala sama obětí neboli jak se má sama rozpustit. Potom tu zůstává jen Pravda. To je postupný proces. Potřebujete Boha, když tu není mysl? Odpovědí je, že ne. Jste myslí nebo jste od myslí odděleni?

Tazatel: Jsem od myslí oddělen.

Maharadž: Co potom požadujete?

Tazatel: Nic.

a prostor. To neměnné a nepřetržitě je Pravda, ale kvůli iluzi (rozvoji komplexu těla a myslí) jsme od neměnného a trvalého odvedeni. Uvědomění je za všemi kvalitami a zkušenostmi. Všechny zkušenosti jsou časově omezené. Buďte nezaujatí, neznepokojujte se všemi možnými změnami, kvalitami a zkušenostmi. Vědomí je práh Uvědomění.

Stav 'Já jsem' má velkou sílu a z tohoto stavu vzniká projev vesmíru. Je to 'Božský stav', který vytváří a udržuje svět. Kvůli tomuto nejzákladnějšímu stavu 'Já jsem' se vše projevilo a poté, kdy tento stav splyne s čirým Uvědoměním, se celý vesmír s bohy a bohyněmi, tedy vše od Brahmy až po trs trávy, rozplyne, jako kdyby to nikdy neexistovalo.

Prvním krokem je dostat se do tohoto stavu 'Já jsem', spočinout zde, a následně se pak dostat před (za) vědomí a splynout se zdrojem. Snažte se posilovat a rozšiřovat tak tento stav 'Já jsem' a nenechte se znepokojovat myšlenkami, jak dobrými, tak špatnými.

Jak se můžete dostat za kvality, když se neustále těšíte z kvality dobra a zla? Jakmile se stanete zcela neteční ke všem myšlenkám, přirozeně a spontánně se dostanete za ně. Vše (mrtvá těla, země, voda, oheň a vzduch) splynou s prostorem. Prostor přejde ve vědomí a vědomí přechází v Absolutno neboli ryzí Bytí či Uvědomění.

Jsou zde miliony vizí a zkušeností, jež jsou přítomné v semenu pocitu 'Já jsem'. Za ně se můžete dostat jediné v případě, budete-li k nim mít nezaujatý postoj a vzdáte se potěšení z nich. Klíčem k úspěchu je odměřenost a nezaujatost.

Měli byste se dostat do neosobního vědomí 'Já jsem'; zde je osobní vědomí rozpuštěné v neosobní. Pouze když vstoupíme do vědomí těla, staneme se neustále spoutáni, v podstatě jsme však svobodní a nespoutaní. Z tohoto uvědomění přichází přirozeně správná či pravá odpověď neboli pochopení.

Nejuvolnějším stavem je tento neosobní stav 'Já jsem', jenž je oproštěný od všech strachů a obav. 'Óm' je vědomí neboli samotné 'Já jsem'. 'Já' jako individualita tu v pravém neosobním 'Já jsem' nejsem, neboť toto neosobní 'Já' je přítomné všude. Je to 'Já' stavu 'Já jsem To' neboli jedná se o ryzí Bytí – bez toho, aby zde byl někdo či něco konkrétního.

Maharadž: Tak k čemu jsou všechna ta strádání a duchovní praktiky, které jste prováděli a stále ještě provádíte? Nejsou nic než zábava pro mysl. Mysl není poznání.

Tázatel: Jak se mám odvrátit od touhy a žádosti?

Maharadž: Popřením komplexu těla a myslí. Pochopíte mysl a uvědomíte si, že se nejedná o Skutečnost. Mysl je konatel. Vy nejste mysl, proto buďte stále nezaujatí. Myslete si 'Já jsem oddaný nezrozeného'. Avadhúta značí toho, kdo není zrozen a nemůže být tudíž zabít. Musíte nejprve pochopit mysl a jen pak můžete pochopit, že nejste myslí. Já je nečinné, mysl je konatel.

29. LISTOPADU 1976

Maharadž: To, o čem tu mluvíme a diskutujeme, je výsledkem potavy, kterou jsme snědli. Je to odraz Skutečnosti (Ja). Ptám se vás tedy: „Jste tím?“ My tím nejsme, neboť jsme Skutečností neboli podkladem (Já), který se nikdy nemění. Naprostá nezaujatost a uvědomění sebe jako svědka musí být s námi po celou dobu.

To, že 'Já nejsem tělo' si musíte neustále uvědomovat bez napětí či úsilí. Veškeré neštěstí je způsobené domáháním se konatelství svých činností. Nenárokuje si konatelství činností a veškeré neštěstí se beze stopy vytratí. I 'Já jsem' je přelud a je časově omezen. Hledáte Pravdu. V jakém tvaru, formě či barvě předpokládáte, že ji naleznete?

Tázatel: Ona je nepředstavitelná, je bez jakéhokoliv tvaru či formy.

Maharadž: Kde potom v tomto případě jste? Jste v těle či jste za (před) tím?

Tázatel: Já jsem všude, já jsem za (před) tím.

Maharadž: Jak tedy můžete mluvit? Semeno nevědomosti neboli kauzální tělo je výsledkem našeho spaní a opětovného probuzení. Nevědomost je stále přítomná v těchto stavech spaní a bdění. Čtvrtý stav neboli 'Túrja' je za těmito stavy a v tomto stavu je semeno nevědomosti zničeno. Je to takzvaně transcendentální stav. Bůh neboli 'Já jsem' je kauzální tělo, ale nesmí se zapomenout (pomocí pozorování či zaregistrování), že to jsou zase jen koncepty, které se používají k popisu a nejsou tudíž Skutečností.

Dokonce i 'Já jsem' je iluzí a je to taktéž 'prvotní hřích'. I 'já' je závadou na vašem kompaktním, neproniknutelném Tichu. Požijete-li nějaké drogy, pak bude vědomí 'Já jsem' zastřeno. Všechny drogy zahod'te. Buď'te ve světě, ale buď'te si vědomi faktu, že to vše je iluze.

Nemluvte s povrchními lidmi či se je nesnažte pobavit a ani se jim nevěnujte, aby se cítili dobře. Umožněte, aby cokoliv, co má přijít, přišlo ze světla zevnitř. Pokud nevíte, co říci, nic neříkejte a zůstaňte splynuti ve svém hlubokém tichu.

Nesnažte se druhé kritizovat a ani nemluvte o poznání Já na základě spekulací či úvah. Podle mne jste již mrtev co se vašeho těla a myslí týče, takže životem vás nadále přirozeně povede vnitřní světlo. Opustíte-li vědomí těla a myslí, budete jednat a reagovat naprosto spontánně a uvolněně, bez předpojatosti, plánování a spekulování, bez posuzování druhých a bez toho, aby někdo posuzoval vás.

Univerzální mysl nemá žádnou paměť a proto jedná v pravém slova smyslu. Nízká (osobní) mysl jedná prostřednictvím paměti, což znamená, že ve skutečnosti nejedná, ale pouze reaguje.

1. PROSINCE 1976

Maharadž: Jakmile pochopíte svoji podstatu, víte, že všechna nepokojení a strachy náležejí pouze světu a nejsou vaše. Když cestujete ve vlaku, nepohybujete se vy, jen vlak se pohybuje. Podobně se vše prostě děje; vše přichází a odchází, ale vy jste neměnná Skutečnost,

svědek. Podstata nic nepotřebuje. Můžete provádět sádkanu nebo zkrátka něco dělat, neboť mysl něco dělat musí, ale poznejte, že vše je bezvysledné a že tu není nic, co byste z toho mohli získat či ztratit. Mí oddaní zde chtějí oslavit narozeniny, které budou v dubnu, ale já je varoval před rozesláním jakýchkoliv pozvánek. Pokud lidé budou chtít přijít, nechť přijdou, jestliže ne, pak ať je to tak. Nestojím o jakoukoliv popularitu, věhlas či slávu, ani o velký dav lidí, jenž by se kolem mne shromáždil. Nic již nepotřebuji.

Můžete pomáhat a radit lidem, ale nejprve buďte upevnění v poznání své podstaty a vědomí si faktu, že je jedno, jestli to je tak nebo onak – to je pravá nezájatost. Pro jakékoliv duchovní poznání tu musíte být nejprve vy.

Jaké je toto poznání? Je to pocit prostoru či nebe a jedním z prvních hříchů je dávat tomu tvar či formu. Poznání Já nemá žádné atributy a je v podstatě nepoznáním. Ve skutečnosti to je Já Samo o sobě. Prvním atributem, který se na tomto poznání objeví, je prostor ale Sebe-poznání je před poznáním prostoru. Sebe-poznání je před (za) tím a nemá žádné atributy a je Skutečností. Chybně jste se ztotožnili s prostorem a od té chvíle se postupně začaly objevovat další atributy – voda, země, oheň, neštěstí, touha, apod. První atribut je Brahman neboli prostor či Saguna Brahman.

Nebe, prostor, paměť, vědomí není nic než mysl. Svět je mysl. Celkový projev je mysl a je to také první atribut neboli poznání 'Já jsem', jenže tato mysl je pozorována něčím, co je Skutečností.

Mysl je Saguna Brahman neboli první atribut. Jakmile pochopíte, že jste svědek mysli, pak právě toto pochopení je Skutečností. Mysl a svět nejsou rozdílné. Mysl je svět, vědomí a Íšvara, ale vy jste před myslí. Svět se objeví ve vás a je navršen na vaši přirozenosti. Ve skutečnosti tu není žádný rozdíl a nejednota. Svět je iluze, nikdy neexistoval. Představa mysli je představou světa. Neprojev vnímá projev pomocí mysli.

Neprojev nemůže existovat společně s projevem, protože kdyby tomu tak bylo, projev by se rozpustil či zmizel. Projev je iluzí na ne-projevu. Nejprve poznáváte své já; na řadu pak přichází v universální mysli všechno další poznání. Vy nejste mysl, takže nechť se potom všechny činy dějí jak mají. Vás se stejně nijak nedotknou.

To, co je abstraktní, nijak uchopit nelze, takže jediné, co můžeme udělat, je zbavit se všech konceptů mysli, a To, co zůstává, je Skutečnost. Ať tu byl jakýkoliv důvod něco v životě získat, nyní jste to zcela pozbyl, takže už nic nebudete potřebovat.

10. PROSINCE 1976

Tazatel: Proč mě sem šakti neboli energie přivedla?

Maharadž: Učinila to vaše vlastní vůle. Šakti, která vám dala tuto formu, vás sem přivedla. Tato šakti na sebe vzala tuto formu těla a tato šakti miluje tento svět.

Musíte zjistit, co je tato šakti zač. Svět a všechny činnosti jsou tu kvůli ní, ale nikdo neví, co je tato šakti, nebo se nezajímá, aby to zjistil.

Světcí si začnou uvědomovat šakti prostřednictvím meditace. Mysl je nástroj, který používáme, abychom něco o této šakti zjistili. Síla ve vás neboli láska 'Já' umožňuje pohyb a činnost; a mysl potažmo pocit 'já jsem' je hlavní nástroj k uvědomění si tohoto Já. Tato mysl, respektive pocit 'já jsem' je jediný nástroj, který je vám dostupný, takže s ním musíte zacházet opatrně a s oddaností a laskavostí, čímž se pak mysl zklidní a vyprázdní, a vaše pravá přirozenost bude schopna zazářit. Mysl dokáže odrážet Já ve Svě pravé slávy a září jen když je klidná. Jakmile je mysl uklidněná, Já se samo odhalí.

Tazatel: Je to láska, která učiní mysl klidnou?

Maharadž: Není to láska k nějakému objektu, ale láska k Samotnému Já. Když jíte či pijete, z lásky ke komu to děláte? Můžete pochopit lásku k druhým, ale abyste pochopili lásku k Já, k tomu potřebujete pozehnání od Gurua neboli Milost Boží. Potom už nepotřebujete nic, neboť jste zcela naplnění a spokojeni.

Tazatel: Lze se dobrat této Milosti disciplinou?

Maharadž: Vy nejste tělo. Není tu další Bůh než ten, jenž je uvnitř vás! Musíte mít pevný, trvalý, mentální postoj 'Já nejsem tělo', a ten, který říká 'já' je ten, na koho je třeba se pověsit. Musíte se ustálit v přesvědčení 'Já nejsem tělo'. Vědomí, že 'jste', je pozorováno něčím ve vás a to samo je váš 'Guru'. Není to nějaké konkrétní tělo. Guru je vnitřní zvuk ve vás.

Krišnamurti má pravdu, když říká, že tu ve skutečnosti žádný guru není. Následujeme nějakého guru a určitou bytost kvůli tomu, že je naše pochopení nedostatečné a proto potřebujeme podporu či pomoc.

Sadguru je vaše pravé Já. 'Já jsem' je guru neboli vědomí v těle. Tento pocit 'já jsem' je pozorován pravým Já ve vás neboli Sadgurem, který je neprojevem. Guru je projevem či vědomím. Musíte pochopit toto vědomí 'já jsem'. Když mysl nepracuje, není tu ani svět. Mysl závisí na vitální energii.

Jestliže odejde vitální energie neboli prána, pak tu zůstává jen Skutečnost a potom nelze pronést žádné prohlášení ve smyslu 'já jsem', ale Skutečnost je tu stále. To vše, co ve skutečnosti nikdy neexistovalo, může být zrušeno, ale to, co existuje, nelze nikdy potlačit. 'Já jsem' je teplota neboli horečka; odstraňte ji a jste svobodní.

Nikdy se nemůžete stát moudrý, protože již moudrý jste. Meditace je potřebná pro mysl. Ani si nemyslím, že jsem džhánin, nebo že jsem výjimečně moudrý, protože nemám žádné koncepty či ideje o čemkoliv.

Nepotřebuji zítřek, neboť jsem za časem a prostorem. I kdyby sem za mnou přišlo mnoho lidí, nejsem tím, kdo by z toho něco získal. Nemám co získat. Nemám žádné spojení s myslí a tělem a jsem od tohoto komplexu zcela odloučen. To je přirozené samádhi (stav Nejzazšího vědomí), a to je můj přirozený stav prožívaný dvacet čtyři hodin denně.

Šrí Nisargadatta Maharadž před svým bytem v Bombaji

11.-13. PROSINCE 1976

Maharadž: Lidé sem za mnou chodí a s veškerou úctou mě prosí, jestli bych s nimi nešel někdy do kina či divadla, ale já vím, že mi tyto události žádné potěšení nepřinesou, protože blažený klid či radost plynou ze mne nebo jsou ve mně, takže nepřícházejí z nějakých vnějších objektů či zábah. Nemůžete mít obojí dohromady, tedy světské zábavy a duchovní osvícení. Světské zájmy a aktivity musí být postupně vypuštěny. Tento stav za (před) vědomím je blaženým klidem, naplněným po okraj, musíte jít prostě za mysl.

Díky mentálnímu opakování mantry, kterou jste dostal od Gurua, ve vás spontánně vyraší veškeré pro vás potřebné poznání. Světci získali nejvyšší poznání jedině díky Milosti mantry od Gurua. Mantra by měla být synchronizována s životním dechem. Jakmile životní dech opustí tělo, tělo je prohlášeno za mrtvé. Opakování mantry by mělo být přirozené a nenásilné.

Mantra a Já jsou jedno a to samé. Mantra probouzí Já, které skrytě dřímá uvnitř nás. Nemá to nic co do činění s tělem. Sádha (duchovní hledající) by se měl starat pouze o dvě věci – mantru a Já; nic dalšího by ho nemělo zajímat. Toto mentální opakování mantry probouzí spontánně kundalini. Není zapotřebí nějaká další metoda, jak ji probudit. Túrja je podpěra dalších třech stavů – bdění, snění a hlubokého spánku. Je to jejich podklad. Jestliže zmizí nevědomost, odejde s ní dualita, a Túrja se stává Skutečností a přestává být dočasným stavem. Vědomí ve své čirosti je Túrja (čiré 'Já jsem'), ale co se týká mne, jsem před (za) tímto vědomím. Já žiji ve Skutečnosti (jako Skutečnost).

15.-17. PROSINCE 1976

Maharadž: Mantra je summum bonum (nejvyšší dobro) duchovní praxe. Nakonec se stanete tím, na co neustále myslíte. Pokud žijíte svou mysl přesvědčením 'Já jsem Nejvyšší Skutečnost (Duše)', pak se jí stanete. Jestliže praktikujete sattva mantru (Já jsem Brahman), pak ostatní dvě guny (radžas a tamas) splynou s vámi

a mysl se rozjasní. Já znám svůj stav předtím, než jsem se 'narodil', takže znám rovněž stav Krišnamurtiho a všech ostatních světců. V mém vědomí nepřipadá v úvahu otázka rovnosti či nerovnosti, neboť já vidím všechno a každého jako nic než sama sebe. Opakování mantry vás dostane do prožitku ryziho 'Já jsem' neboli sattva guny a odtud splynete se zdrojem veškerého blaženého klidu. Potom veškeré poznání, které vlastníte, bude opuštěno neboli odevzdáno a vy se spojíte s Absolutnem, které je za všemi jmény a formami. V tomto nejvyšším stavu jste džňáninem beze jména, formy a kvalit; jste nezranitelní. Jakékoliv očernění či nadávky se vás pak nijak nedotknou.

Tazatel: Jakým způsobem lze rozpoznat džňánina?

Maharadž: Pokud se vaše mysl v jeho přítomnosti naprosto zklidí či utiší, potom vězte, že to je džňánin.

Když se noříte stále více do klidu, zjistíte, že tu vůbec nikdy nějaká dvojnost (dualita) neexistovala. Dvojnost je iluze; nikdy tu nebyla, takže tu její odstranění nemůže připadat v úvahu. Védanta značí utišení Véd neboli konec slov. Když realizujete nejvyšší stav, dostali jste se mimo dosah slov, tudíž žádná slova se nemohou dotknout tohoto stavu Bytí nebo ho nějak znečistit. Předtím, než jsem se narodil, jsem byl až po okraj naplněn blaženým klidem, ale když jsem se narodil, byl jsem lapan a dostal se tak do chapadel světa.

Poté, co jsem se setkal s nezaujatostí (vairágja), celý svět ode mne přirozeně a spontánně odpadl. Nestal jsem se sannjásinem, jenž se zřekl světa, neboť toto gesto obsahuje vadu ega. Sannjásin se zřekne světa, jenže svět v jeho myslí nadále přetrvává, kdežto ode mne svět prostě úplně odpadl, takže nebylo třeba se ho zřikat.

Jakmile pochopíte vlastní Já, pak všechny totožnosti s kvalitami (sattva, radžas a tamas) přirozeně a spontánně odpadnou. Ve spojení se světcem či Satgurem je možné dosáhnout i nemožného. Je však zapotřebí mít naprostou víru v učení či mantru, kterou jste dostali od Gurua, musíte k sobě být vždy upřímní. Jestliže opakujete 'Já nejsem tělo' a přitom si libujete ve všelijakých smyslových požitcích, pak jste chyceni v další pasti mysli.

27. PROSINCE 1976

Tazatel: Ovlivní mě minulé činy a myšlenky?

Maharadž: Pokud se na to ptáte z úrovně těla, pak vás minulé činy jistě ovlivní, ale jestli to je z úrovně Já, pak jimi nebudete nijak zasaženi. Elementy (pět elementů - země, voda, oheň, vzduch, éter) nejsou minulými činy dotčeny. Vaši povinností je ztotožnit se s Já čili být na úrovni nesmrtelné Duše (Já). V této pozici (jako Já) si nebudete sebe připomínat ve smyslu 'jsem muž či žena'. Duchovní poznání značí rozpoznat Já čili poznat neměnnou, stálou Skutečnost v sobě. Musíte ji odhalit, nalézt a přestat se znepokojovat tělem a myslí. Všichni velcí světci sdělovali to samé – vy jste vše ('Já jsem').

'Só-ham' popisuje váš projev, kde 'aham' (Já) označuje vás neboli vaši totožnost. Když poznáte sebe a řeknete 'aham' (Já), berete na sebe osobní existenci, ale když řeknete 'Só-ham', stáváte se ryzi či universální existencí neboli Vědomím. 'Só-ham' je nejvyšší stav a vede k čirému blaženému klidu. K dosažení tohoto poznání či pochopení není žádná pomůcka či nástroj zapotřebí, protože toto Poznání je samo o sobě Já.

Tazatel: Jaká je podstata zasvěcení?

Maharadž: Upevnit se v tom, co existovalo před tímto projevem a co existuje také nyní.

Tazatel: Jakým způsobem se to provádí?

Maharadž: Soustředíte se na 'Já jsem' a prodlévejte v tomto pocíťování. Protože jste nyní na úrovni těla, oddáváte se všem těm objektivním věcem, ale pokud obrátíte svou pozornost od nich k pocitu 'Já jsem' a pevně se v něm usadíte, pak všechny ty vnější věci nad vámi ztratí svou moc a přestanou vás ovládat.

28. PROSINCE 1976

Maharadž: Co si přejete získat v tomto světě zrozeném ve vašem vědomí? Není tu nikdo jiný než vy a vaše vědomí. To je advaita Bhakti (nedvojné uctívání) – 'Já jsem'.

Rozplynout se a vytrátit se neboli se ponořit do tohoto nekonečného Neznáma – to je nejvyšší oddanost.

29. prosince 1976

Maharadž: Objektívni štěstí je obsaženo uvnitř Já. Odlišují transcendentální poznání (za poznáním neboli nepoznání) od poznání objektivního. Stačí, když zapomenete (odvyknete si) na objektivní poznání pozorované transcendentálním poznáním. Toto objektivní poznání je zatemněním, které je třeba dát stranou. Poté, kdy je zapomenuto objektivní poznání, tu zůstává transcendentální poznání.

Vý jste – to samotné je láska. Tato láska (já jsem) vás nutí dělat všelijaké činy, avšak jakmile je toto láska vycitována k celému vesmíru, je to Božská láska. Základem jakékoliv lásky je právě tato láska 'Já jsem'. Princip 'Já jsem' je základ veškeré lásky. Vědomí, že jste, je prvotní a nejdůležitější láskou. Podstatou Já je láska. Vaší pravou přirozeností je neměnná, transcendentální láska.

Jakmile se stanete projevením, je tu dualita a vy vycitujete lásku k určitým formám a jménům, to však není skutečná láska. Musíte se vrátit zpět do Zdroje, k Podstatě (Já) a potom jste vy Sami pravou Láskou. Jakmile se opětovně stáváte touto Láskou, nadále jste živá Láska a lidé k vám začnou chodit, padat vám k nohám a odevzdávat se vám.

Já je Láska, Láska je Já. Tělesná láska (láska mezi mužem a ženou) tu je také, ale je to bezforemné Já, které je za těmito těly a tudíž je to naše Já, které konec konců milujeme. Za tím účelem, abychom uhasili žízeň po lásce Já, přemísťujeme se z místa na místo. V tomto potulování se sem a tam budete muset pokračovat do té doby, dokud vás Já nepožehná. Ve skutečnosti milujete Já, ne však proto, že byste

to měl nakázané, ale protože je to vaše pravá přirozenost, vaše skutečná Podstata.

Všechny své aktivity ve světě, tj. vydělávání peněz, věnování se rodině a přátelům, hromadění majetku, atd., provádíte v domněni, že tím dosáhnete spokojenosti, vlastní přirozenosti či klidu. Nadále však zůstáváte nešťastní a utrápení. Toto nešťastí pramení z toho, že jste se oddělili od Já. Svět se jeví ve vašem světě. Když to pochopíte, budete vědět, jak se iluze tohoto světa objevila navršena na vaši Skutečnosti (Já).

V objektivním světě si užíváme věci a události prostřednictvím Vědomí ('Já jsem'), které není Skutečnosti. Můj pravý stav, pravá přirozenost, je před (za) tímto Vědomím, a dokud se nestanete zajedno se svým pravým stavem, trvalého štěstí nedosáhnete.

Jen jeden z miliónu lidí se snaží v tomto objektivním světě získat trvalé štěstí a být Skutečnosti (Já). Všichni ostatní se věnují věcem v objektivním světě a to je akorát dovede k utrpení a svázanosti. Jakmile Já poznáte, budete vědět, že veškeré objektivní štěstí je vlastně již v Já obsaženo, takže potom nebudete nic chtít a nebudete mít ani potřebu někam chodit.

K tomu, abyste v sobě rozpoznal Já, je zapotřebí mít se rád a být Skutečnosti (Já). Bhakti (neboli láska k Bohu) je rovněž dualita. Představa neboli vědomí 'Já jsem' vyvstalo v Kosmické Mysli a je to pouze zdání, ale v Pravdě neboli Skutečnosti není vůbec žádná představa. Veškerá kosmologie (poznání vesmíru), pět elementů atd., to vše můžete zahodit. Tyto nauky jsou vám dány jen jako koncept k odstranění všech falešných ztotožnění.

Díky intuici pochopíte ideu 'Já jsem'. Vlastní pochopení existuje je před představou 'Já jsem' a je zdrojem pěti elementů. Skutečné narození dítěte je moment vzplanutí láskyplného aktu mezi mužem a ženou; na základě jejich pohlavního spojení dojde k oplodnění vajíčka a tím je dítě počaté. Podobně uvědomění čiré existence pochopilo pocit 'Já jsem' a z tohoto semene se zrodil celý svět neboli vesmír. Z tohoto nepatrného semene došlo k zjevení miliónů forem, přesto je ryzí uvědomění nezrozené. Třebaže z tohoto semene vyraší nespočet věcí, všechny jsou přesto jen zdánlivé a ve Skutečnosti tu žádné zrození ani smrt není.

31. PROSINCE 1976

Maharadž: Měli byste se snažit nalézt toto Já neboli Podstatu (Poznání), kvůli které vykonáváme své činnosti, praktikujeme sadhanu (duchovní cvičení) atd. Za poznáním vlastní Podstaty (Já) jsme ochotni cestovat sem a tam, toulat se světem a podnikat poutě a cesty do Indie či někam jinam.

Stejně jako v přírodě plodí stromy a keře v každé sezóně různé druhy ovoce, podobně vědomí 'Já jsem' je také sezónní. Když vědomí 'Já jsem' zmizí, označí se to jako smrt. Musíme zjistit, co se děje poté, kdy toto vědomí 'Já jsem' odejde či zmizí. Mnoho lidí se bude na své duchovní stezce zkoušet modlit k nějakému Bohu, třeba vnějšmu či jinému, ale pouze jeden z miliónu se bude snažit poznat Já.

Nezáleží na tom, čeho všeho lidé na duchovní úrovni dosáhnou. Ať už to jsou víze, síly, atd., vše jsou to jen dočasné neboli sezónní záležitosti. Prvním krokem je dostat se k 'Já jsem' a přebývat zde. Odtud se pak dostáváme za dualitu vědomí a ne-vědomí a přeneseme se do neomezeného univerzálního vědomí a to je věčný stav.

Vše, co říkám či prohlašuji, byste si měli vyslechnout a přijmout. To je dostačující, ale pokud si myslíte, že něco dostanete někde jinde než v sobě, pak jste na omylu. Pokud chcete něco získat zvenčí, budete na sebe muset vzít tvar či formu za pomoci pěti elementů. Já zde ale vysvětluji takové prožívání, které je za (před) pěti elementy. Pokud zcela pochopíte to, co vám tu vykládám, budete o tom pevně přesvědčeni a nastalo se v tom usadíte, pak právě toto se pro vás stane dostačující duchovní výživou.

Veškeré vaše činnosti v tomto objektivním světě jsou uskutečňovány na základě mysli. Využíváte-li rozlišovací schopnost (sílu), mysl se zjemní a pročistí natolik, že bude schopna odražet Parabrahman neboli Skutečnost. Všechny osobní definitivní názory a tvrzení pak z mysli spontánně odpadnou a ta se díky tomu utiší a sama se přemění ve Skutečnost čili Parabrahman. Parabrahman je konečný stav a ten je před pocitem 'Já jsem'.

V objektivním světě to funguje tak, že nejprve dostanete nápad a ten pak slovy vyjádříte. Pomocí rozlišování se vaše mysl stane

neomezený a přestal se nadále s čímkoliv ztotožňovat. Vědomí 'Já jsem' je jediný kapitál, který máte k dispozici. Přetrvávejte v něm a nic dalšího není nutné.

Odkud se vzalo vědomí 'Já jsem' a kam se odebere? To je třeba zjistit. Co se přesně stalo, když jste se narodil? Přál jste si to nebo se to prostě stalo?

Tazatel: Jak je to možné, že většina lidí prožije celý život, aniž by si uvědomila, že nevědomost zakrývá jejich Já čili Skutečnost?

Maharadž: Stejně jako je svět vytvořen bez příčiny, nemá ani toto žádoucí příčinu, protože to je iluze. Nemá to ani počátek či příčinu. Vše v objektivním světě existuje pouze prostřednictvím nevědomosti neboli iluze.

Jakmile pochopíte svou pravou přirozenost, víte, že nevědomost vůbec nikdy neexistovala. To je po celou dobu věčná pravda – že jste bez jména a formy, bez vědomí si toho, že jste buď muž nebo žena, či nějaká modifikace čehokoliv.

Když v okamžiku takzvané smrti vaše forma zmizí, zmizí s tím také vaše paměť, vzpomínky, mozek, a vy si pak ani nebudete pamatovat, že jste nějaká forma či osoba. Všeškerá existence je iluzorní. Čeho potom chcete dosáhnout v tomto světě, víte-li to? Vše je prázdná. S tímto poznáním jste nyní všeho zbavený, všechny vaše ambice něčeho dosáhnout nyní zmizely. Jakmile se stanete zcela prázdní, prostí všech myšlenek a idejí, přestanou tu pro vás platit jakékoliv zákony. Poté víte, že nejste konatel činností a tak nebudete mít žádnou touhu dožadovat se zásluh z jakékoliv ze svých činností, protože si plně uvědomujete, že nejste konatel. Když se přestanete ztotožňovat s mužskou či ženskou formou, zbavíte se i osobního poznání, které vychází pouze z paměti.

Jakmile budete pevně usazeni v ryším neosobním Poznání, lidé vás začnou uctívat a následovat. Je však samozřejmě nezbytné, abyste byli zcela upevněni v tomto Poznání. Potom budou všechny vaše činy vedeny Skutečností (pravým Já) neboli ryším Poznáním, prodlévajícím uvnitř vás. Tímto ryším Poznáním jsou všechny zábrany odstraňeny a vnitřní démoni zabiti.

Parabrahman. Ve chvíli, kdy jste zcela bezžádostiví, ve vás nejsou přítomné žádné myšlenky, ideje ani mysl. Kam se mysl poděla? Je osvětlena či rozjasněna Skutečností neboli ryzí inteligencí.

Jakmile se odevzdáte do stavu Parabrahman, stáváte se zcela bezžádostiví, klidní a dokonce ani představa 'Já jsem' již ve vás nadále nevyvstává. V Nejzazším stavu Parabrahman nejsou přítomny žádné myšlenky ani mysl, protože vy jste vše, co existuje; spočíváte zcela v Já a jste naprosto bezžádostiví.

Mysl, přebývající v čirém stavu 'Já jsem' je na velice jemné úrovni, avšak i když je pročištěná, Skutečnost je stejně za (před) ní. Ve stavu 'Já jsem' na sebe za pomoci pěti elementů berete formu toho, co vidíte, neboli se stáváte objekty světa. Avšak z Absolutního pohledu je svět sám o sobě nic než projev nevědomosti. Nikdy ve skutečnosti neexistoval.

Ve stavu džňánina nepřichází vůbec v úvahu přicházení či odcházení. Džňánin může ve světě vykonávat jakékoliv aktivity, do žádné z nich však není zapleten, neboť se nachází mimo tyto aktivity. Vezměte si například fata morgánu, přelud vody na poušti. Nebudete se za ním hnát, ani se z něho nebudete snažit napít vody, protože si jste vědomi faktu, že se jedná o pouhopouhé zdání čili iluzi. Podobně jakmile máte poznání Skutečnosti, neženete se za všelijakými světskými aktivitami a ani se do nich nezaplétáte.

Já jsem bez jakýchkoliv pochybností, a proto jsem 'Šankaračarija'. Vypadám jako obyčejný člověk, o nic z toho se však nestarám. Nemám vůbec žádné touhy. Všechny činnosti, které ve světě probíhají, se mě nijak nedotknou. Ani v nich nenacházím něco závadného. Víím, že světu nemohu nic poskytnout, a svět nemůže něco dát mně. Zdá se, jako bych učil žáky, ale ani po tom netoužím. Když sem přijdou lidé, aby mě viděli, vyvstane radost, ale nemám zájem, abyste sem neustále chodili. Vše, co se stane, je z mého hlediska v pořádku. Jsem bez žádostí a ani se již nezaplétám do hry (lily) tohoto světa a to je důvod, proč sem lidé přicházejí, aby mě viděli.

Můj guru mi řekl: 'Ty jsi Skutečnost'. Tudiž jsem v Tom začal prodlévat a po nějaké době se všechny koncepty a myšlenky ohledně života, narození, smrti, štěstí a neštěstí, dobra a zla, rozplynuly a zmizely tak úplně z mysli. Všechny koncepty se vytratily a já zůstal

4. LEDNA 1977

Maharadž: Omezte své působení a dotazy jen na sebe a pak vše, co najdete uvnitř sebe, bude platit pro všechny ostatní. Nyní třeba jdete do divadla a hra či drama trvá řekněme čtyři hodiny. Po čtyřech hodinách hra skončí, ale divák, který ji viděl, neskončil; on zůstává i po skončení hry. Drama či hra je časově omezenou událostí, tudíž má svůj počátek (zrození) a konec (smrt). Ale divák žádné zrození či smrt nemá – je to neměnný element.

Jestliže si představujete, že jste jednou z postav v tomto dramatu, pak ve chvíli, kdy hra skončí, jste i vy mrtev, tudíž jste utrpěl konec (smrt), ale pokud se s žádnou postavou či osobou neztožníte, pak žádný konec (smrt) nepodstoupíte ani na konci představení, a nadále přetrváváte jako věčný svědek všech dramát – nezrozený a nesmrtelný.

Jakmile se probudíte ze spánku, máte vědomí, které je zdrojem třech gun a pěti elementů. Pomocí těchto gun a elementů je zformován svět a to se uskuteční okamžitě. Poté se ze sattva guny vytvoří intelekt.

Musíte si neustále plně uvědomovat, že nejste tímto vědomím či hrou, která je časově omezená. Jsme před vědomím.

Vědomí neboli 'Já jsem' je samo o sobě guna neboli kvalita a ta je také časově omezena, avšak toto vědomí 'Já jsem' je jediné naše vlastnictví, takže ho musíme náležitě používat a plně zužitkovat do té míry, až se dostaneme před vědomí a spočineme ve Skutečnosti, která nikdy nevyvstává ani neupadá.

Já jsem' neboli Bytí samo o sobě je čas. Je to zdroj kvality. Když drama skončí, tj. k hlubokému spánku, odpočíváme (spíme), a potom když se probudíme, vyvstane pocit 'Já jsem' a drama pokračuje – to je cyklus. Toto fyzické tělo je potrava pro vědomí, ale vy ho omylem pokládáte za sebe sama. 'Já jsem' je vaše první mez neboli práh. Musíte se zde pevně ustálit a plně toho využít. Odtud vám bude plně objasněno, že jste zcela stranou od činností gun neboli že jste svědkem všech aktivit gun a dokonce i samotného vědomí ('Já jsem').

Vše, co pozorujete, musíte brát jako něco, čím nejste. Nesmíte mít s těmito věcmi nic společného a to musí být vaše pevné přesvědčení.

Tento stav je ten nejzbožnější stav – jedná se o stav čiré lásky. Poté, co začnete tento stav vstřebávat, se vaše vědomí postupně začne rozpouštět a vytrácet, vy tu však budete stále, ale bez jakéhokoliv zřejmého uvědomění či ztotožnění s čímkoliv.

Musíte zůstat pevně usazení v tomto vědomí 'Já jsem'. Samotné spočívání v tomto stavu je jako meditace na vašeho Gurua, který je ve skutečnosti bezforemný a bezejmenný. Takže byste měli medítovat tímto způsobem.

I přes službu svému Guruovi na tělesné úrovni prostřednictvím různých činností je třeba si současně s tím plně uvědomovat, že Guru je ve skutečnosti netělesný a bezforemný.

Musíte být plně přesvědčení o tom, že nejste tělo. To je třeba intenzivně pociťovat, jinak pro vás bude toto poznání stěžejní uskutečnitelné.

Všechny praktické záležitosti, kterým se musíte ve světě věnovat, abyste si vydělali na živobytí, vykonávejte s plnou soustředěností a jakmile s touto prací skončíte, vraťte se do tohoto bezmyšlenkovitého, bezforemného rozjímání pocitu 'Já jsem'.

Vykonejte všechny činnosti, které musíte udělat, ale nezapomeňte, že Vy jste božské Podstaty a těmito aktivitami nejste vůbec nijak zasaženi a pošpiněni. Když jste v tomto stavu Íšvary (Boha), pak všechny činnosti ve světě budou probíhat spontánně.

Jakmile budete usazení v tomto Božském stavu, nebudete mít potřebu ani myslet. Pokud se vzdáte veškerého plánování a rozmýšlení a spočíváte ve stavu nemyšlení, pak vše, co potřebujete, vám bude poskytnuto.

Nejsou zde žádné různé úrovně, na vás se nic takového nevztahuje. Vědomí začne fungovat spolu s gunami. Jakmile vesmír splyne se sebou, jste bezforemní, tudíž domnívat se 'jsem muž' nebo 'jsem žena' nepřipadá v úvahu.

Krmím vás podobně jako když matka krmí své dítě. Jiní vám to takto nevysvětlí, místo toho vám budou přikazovat, abyste prováděli různé praxe či metody, apod. Nemám žádné touhy a to je důvod, proč jsem schopný vás takto vyživovat. Ani touha žít či umřít u mne není přítomná. Rovněž hodnocení, že něco pro mne má hodnotu a něco zase nemá, je u mne vyloučeno, protože nemám zájem o komerci v tom smyslu, že bych lidem nabízel různé praktiky či metody a chtěl okolo sebe shromáždit velké množství oddaných.

Toto vědomí se neočekávaně zjeví na ryzím Uvědomění. Guru vám poví – vraťte se zpět do zdroje vlastního vědomí. I v drobounkém semenu banánu je potenciálně obsažen obrovský strom (banánovník).

Musíte jít nazpět; vrátit se do nitra semene, dovnitř, do bytí 'Já jsem', a odtud pak realizujete pravdu. Pro vás jako sádhaku (hledajícího) existuje jediná cesta – říkám vám, abyste se ponořili do vůně 'Já jsem' a odhalili tak svou pravou přirozenost. Nepovím vám, abyste se vrhnutí do budovatelských akcí, zbourali jednu budovu a postavili místo ní novou, stali se sociálními pracovníky a starali se o druhé, apod.

Nevtáhnú vás do hry gun (kvalit), neboť to by vás pouze odvedlo pryč, od vašeho Já. Předávám vám subjektivní poznání, zatímco jiní do vás hustí pouze objektivní poznání. Ze všech těch chápatelných objektů je tím nejvyšším Já. Během procesu poznávání nejvyššího Já byste se měl s tímto Já sjednotit. Buďte Jím a jen tak budete pevně usazeni ve stavu pozorování; potom budete opravdu schopni pozorovat svět jako objekt. Věc, kterou je třeba pozorovat, je vaše univerzální vědomí, které obsahuje všechny guny a elementy. Váš Guru je vaše vědomí a vše by se mělo dít spontánně prostřednictvím tohoto vědomí.

I poškrábání na chodidle budete pokládat za něco, co je vykonáno vašim Guruem neboli univerzálním vědomím a ne děláno vašim 'já'. Vaše vědomí je podstatou vašeho světa; bez vědomí žádný svět neexistuje.

Šrí Nisargadatta Maharadž ve svém bytě v Bombaji

5. LEDNA 1977

Maharadž: Znáte v sobě onu entitu, která má prospěch z vaší jógové praxe?

Tazatel: Nyní ji neznám, ale v budoucnu ji poznám.

Maharadž: Dokud neznáte entitu, která z toho získala přínos, potom jsou tyto jógy a praxe neužitečné.

Tazatel: Přijel jsem do Indie, abych navštívil Baba Muktanandu, ale se stezkou Siddha jógy nejsem moc spokojený.

Maharadž: V jaké formě je ve vás Baba?

Tazatel: V mé mysli či Já.

Maharadž: Měl byste znát Babu jakožto Parabrahman neboli Skutečnost. Jestliže pochopíte Skutečnost, potom už nic nebudete chtít. Vědomí, že 'jste', je využíváno potravou, kterou jíte. Vědomí ve své ryzosti je Íšvara neboli Bůh, ale vy to nejste. Vy jste svědek neboli znalec tohoto vědomí. Guru je Já ve vás a je větší než Íšvara či Pán. Guru není fyzická osoba. Formy Pána jsou nestálé. Bůh se pouze jeví – vytvoří, udržuje a zničí svět; potom přejde ve svědka (znalce) či se vytratí v nezrozené Skutečnosti.

Tazatel: Jóga džňána a kundalini jóga se zdají být odlišné?

Maharadž: Jste si jistý tím, že je tu rozdíl?

Tazatel: Zdá se, že ano. Nevidím úlohu, kterou by kundalini hrála v džňána józe.

Maharadž: Hlavní rozdíl je v tom, že kundalini je objektivní záležitostí, zatímco džňána je subjektivní.

Tazatel: Bylo nám řečeno, že kundalini nás přivede na stejné místo jako džňána (poznání).

Maharadž: Kundalini je objektivní a vše, co vnímáte, je objektivní.

Tazatel: Nakonec kundalini transcenduje objektivní svět.

Maharadž: Džňána je Poznání v Poznání. Kundalini věří ve zrození, tělo, svět, vývoj, atd. zatímco džňána vám vysvětluje To, co je nezrozené a nesmrtelné (poznámka editora: Podstata ví, kdežto mysl se pouze domnívá).

Tazatel: Neprožil Maharadž nějaké zážitky s kundalini během doby, kdy prováděl svou sádhami?

Maharadž: Ano! Během své sádhany jsem měl mnoho zážitků, ale nikdy jsem se do žádného z nich nenechal vtáhnout. Kundalini vyžaduje tělo ke svému uskutečnění, ale mým poznáním a hlubokým předsvědčením je to, že nejsem tělo, a proto ať nastane jakákoliv zkušenost, nenechám se ničím znepokojit. Moje stezka je stezkou Poznání, kde nekladu žádný význam jakékoliv zkušenosti.

Tazatel: Tyto zkušenosti musí mít nějakou hodnotu, ne?

Maharadž: Mají pouze relativní hodnotu a ne absolutní. Trápí vás něco, máte nějaké problémy v případě, když nemáte vědomí 'Já jsem'?

Tazatel: Ne!

Maharadž: Vzhledem k tomu, že chcete znát konečnou pravdu, sděluji vám, že koncepty narození a smrti nepřijímám, takže jestliže je Baba Muktananda nezrozený a nesmrtelný, bude se nějak zatěžovat kundalini? Takže v konečné analýze to nepotřebujete, tak proč by se to mělo učit? Všechny jógy a praxe existují pouze na základě vědomí

‘Já jsem’, které je samo o sobě iluzí. Vše, co se děje v této iluzi (jóga, kundalíní, či cokoliv dalšího), není absolutní, ale relativní, a časově omezené. Proč se místo toho, abyste se snažili poznat svůj originální stav, jenž je bez jakýchkoliv atributů, trápíte těmi různými jógami?

Odmítám všechny Upanišády a nepřijímám písma, protože to vše je sepsáno s postojem ‘Já jsem’. Písma nepopisují můj pravý stav, který je bez atributů, za slovy a koncepty. Mohou sice na můj pravý stav poukázat, nikdy ho ale nedosáhnou, protože já jsem za všemi relativními událostmi. Na stezce džňána jógy poznáte, že jste byli vždy svobodní, takže jestliže někdo má toto poznání, nebude následovat jiné stezky jako například bhakti jógu, karma jógu či kundalíní jógu. Vědět, že toto není tím, co jsem Já, je pravé zřeknutí se. Jakmile budete tím, čím jsem Já, přirozeně vše odmítnete.

6. LEDNA 1977

Maharadž: Vědomí ‘Já jsem’ je udržováno potravou, kterou jíte. Přírozeností tohoto Já je láska. Pomocí mnoha metod a systémů se snažíte učinit Já šťastné, jenže to vás ve skutečnosti od Já odvádí pryč. Vědomí ‘Já jsem’ je jako nevinné dítě, ale ve chvíli, kdy se ztotožní s objektivním světem, dítě okamžitě ztratí svou nevinnost. Žádná z věcí v objektivním světě vám tudíž nemůže udělit skutečné či trvalé štěstí, proto je třeba se vrátit zpět k vnitřnímu Já čili Skutečnosti svého Bytí.

Vědomí ‘ty jsi’ patří nevinnému dítěti, které se dívá nazpět do Parabrahman či Skutečnosti. Když se Parabrahman dívá na vědomí ‘ty jsi’, tak jen prostým nahlížením na to se toto vědomí stává čiré a šťastné. Láska k tělu a touha žít či ochránit samotné ‘Já jsem’ je základem všech našich činností.

To, co je v těle, je samotná láska. Znalec či svědek této lásky je Nejvyšší Skutečnost. Je to svědek bez toho, aby byl do něčeho vtažen. Veškeré rozdělování (dvojnost) začíná ve chvíli, kdy začnete s vědomím ‘Já jsem’.

Tazatel: Jak lze utéci od veškerého toho zmatku?

Maharadž: Zmatek myslí utišíte opakováním mantry, kterou vám dal Guru nebo použitím mahávákja (velkého rčení jako např. ‘Tat Tvam Asi’, tedy ‘Já jsem To’). Vzniklá oddělenost či rozdělení skončí jen tehdy, bude-li mysl v naprostém klidu.

V tu chvíli dojde k setkání dítěte s matkou. Jakmile k tomu dojde, blažený klid spolu s radostí, která vyvstane, se stanou nepopsatelné. Kapka se tak sloučí s oceánem, celý oceán bude obsažen v kapce, a On je potom Králem celého světa. Je zapotřebí skoncovat se všemi vlastními výtvoři myslí a popisy světa. Absolutno je bezforemné a bezejmenné.

Je tu trojice (1. džýva neboli vaše vědomí, 2. svět, a 3. Brahman neboli Nejvyšší Skutečnost). První dva znáte, to znamená že znáte své vědomí a svět, ale neznáte Brahman neboli Skutečnost. Když falešné či iluzorní rozdělení na svět, mysl a vědomí zmizí, pak se stanete to, co jste. (pozn. editora – Pro mysl je to protismyslné, protože vy jste to, co jste vždy byli.)

Tazatel: Je mysl instrument? Lze použít mysl k pochopení?

Maharadž: Mysl je pouze nástroj, potřebný ke každodennímu životu, ale ne k pochopení pravého Já. Základní chybou je to, že se ztotožňujete s tělem a myslí.

7. LEDNA 1977

Maharadž: Nikdo další vám nesdělí takto otevřené poznání jako je to, které tu posloucháte. Nic neskrývám, vše tu odhaluji.

Dávám vám sladkou část tohoto poznání. Pochopili jste poznání Já; to však není Pravda, protože Pravdu nelze nijak vyjádřit. Můj Guru mi přídělil sádhanu a vše, co jsem z této praxe získal, jsem nabídnul zpět svému Guruovi. Pro věci, které mi dal, jsem neměl žádné

využití, tak jsem mu je dal nazpět. Jestliže mě někdo kritizuje, kritizuje mého Gurua. Ale nikdo nemůže napadnout či zničit Mne (Skutečnost), protože nikdy nemůže mít poznání Mne (Skutečnosti). Vše, co mě Guru naučil, jsem mu dal nazpět, neboť jsem si byl neustále vědom toho, že nejsem entita, kterou učil.

Takže vše, co říkám, není Pravda, protože slova nejsou se Mnou (Skutečností), nebyly se Mnou a nikdy se Mnou být nemohou. Konec konců Guru nyní mluví skrze mne, ale já ve svém pravém stavu mluvit nemohu.

Vše, co jsem pochopil, není Mnou (Skutečností), to je vše, co vím. Nejsem světec, sádhu, Bůh či Guru nebo něco dalšího. Nejsem nic.

Tazatel: Jaký je vztah mezi Guruem a mantrou?

Maharadž: Jestliže tu není Guru, kde je mantra? Co myslíte slovem Guru?

Tazatel: Guru je naprostě splynutí subjektu a objektu. Mohou techniky jógy, meditace a mantry odkrýt Já?

Maharadž: Jakmile jsou všechny tyto činnosti absolvovány, dojde k pochopení pravého Já. Tyto aktivity vás nakonec dovedou k Já.

Tazatel: Je si Já vědomo Sebe sama?

Maharadž: Pojímáte-li to slovy, pak ano. Átman je sebe-zářný, takže je vyloučeno poznání sebe sebou samým. Zrození je pouze ve vašem místě narození.

Když se narodí dítě, je narozené s nevědomostí či prapůvodním hříchem, protože okamžitě začne vidět věci od sebe oddělené, tedy matku, otce, atd.

Ptejte se: Co je Já? Proč jsem se věnoval všemu tomu dotazování na Já? Proč jsem sem přišel? Jsou moje pochybnosti objasněny? Jsou-li opravdu rozptýleny, pak byste měl odejít. Tento svět vznikl spolu se zrozením. Tento svět je založen na ničem. Tkví pouze na 'Já jsem' a celý je pouze v myslí. Z absolutního hlediska je 'Já jsem' iluzí.

Jestliže věříte ve zrození, pak je to pouze jako karetní hra (nehraná o peníze), která nemá vůbec žádný užitek.

Není tu žádné svaté či nesvaté místo nebo posvátná či neposvátná věc. Za svaté je místo označeno proto, že ho navštíví lidé, kteří tomu takto věří, a na základě této víry vznikne svaté místo. Všecky objektivní svět je založen na nevědomosti čili existuje díky nevědomosti (iluzi).

Celý tento objektivní svět se všemi světly (sluncem, hvězdami, atd.) není nic než nevědomost, ale žádný pandita (učenec) to nebude ochoten přijmout. Já to však přijímám. Když sem přijdete, já vám předám toto poznání, takže ať už odsud půjdete kamkoliv, a vykonáte jakoukoliv činnost, budete vědět, že z toho není možné něco získat. Takže s touto odpoutaností můžete dělat cokoliv.

Jídlo, spánek a plození – to se děje všude ve světě, ať jste křesťan, hinduista či muslim. Všechny tyto zkušenosti se však uskutečňují prostřednictvím vědomí 'Já jsem', které samotné je iluzí. Jakákoliv vaše činnost v objektivním světě je vesměs založena na těchto třech potřebách (jídlo, spánek a plození).

Odstraňte z mysli jakékoliv pochybnosti a navštěvejte toto místo do té doby, dokud nebudete plně uspokojeni. Nemyslete si, že jsem váš guru či někdo jiný, pokládejte mě za svého přítele a prostě sem takto chod'te.

31. BŘEZNA 1977

Maharadž: Celý objektivní svět vyvstává a mizí s tímto vědomím 'Já jsem'. Toto vědomí má nekonečnou sílu být čímkoliv; čím se chce stát, tím se stane. Ale znovu připomínám, že toto se bude dít pouze ve snu a ne ve Skutečnosti, protože ve Skutečnosti se nikdy nic nestalo a nezměnilo. Sami vidíte, že není třeba se něčemu naučit; vlastně se musíme vše odnaučit. Je třeba zcela na sebe zapomenout, rozpustit se a nechat zmizet všechny koncepty, neboť všechny nauky a představy jsou nesktečné.

5. DUBNA 1977

Maharadž: Pouze kvůli vlastnímu uznání existence či pravdivosti objektivního světa nesnášíme představu o smrti. V objektivním světě máme vyžít pouze pro objekty. Jakmile pozbudeme potřebnost objektů, nemáme potřebu objektivního světa.

Celý objektivní svět vyvstává z vědomí 'Já jsem' neboli je projeven s tímto vědomím 'Já jsem'. Takže objektivní svět není nic než zábava či dovednost vědomí 'Já jsem'. Vaše pravá přirozenost je za (před) tímto vědomím. Ve vědomí 'Já jsem' neexistuje žádná vlastní skutečná hodnota až na jednu výjimku, kdy si vědomí uvědomí a pochopí svou iluzorní podstatu.

Vé Skutečnosti neboli v tom, co je Skutečné, nemůže nastat žádná změna. Jakmile jsme přijali definici Skutečnosti jako Toho, co neustává čili trvá věčně Stejně, potom víme, že Skutečnost se nemůže nikdy změnit. Objektivní svět a vědomí 'Já jsem' (v hlubokém spánku není žádný pocit 'Já jsem') se ustavičně mění, takže z toho můžeme vyvodit, že vše, co se mění, je pouze zdánlivý jev a ne Skutečnost. Celý nekonečný vesmír je proto iluzorní – nemá pro Vás žádný význam. Nemá pravou hodnotu. I přesto však není zapotřebí ho likvidovat či potlačit. Jednoduše je třeba ho vnímat tak, čím ve skutečnosti je – jako nesutečný zdánlivý jev.

Může 'nesutečné' zasáhnout 'Skutečné'? Z absolutního hlediska 'nesutečné' vůbec nikdy neexistovalo – je to dokonalá iluze – vůbec nikdy se to nestalo. Jak může něco, co se mění (tedy svět neboli vesmír) vzejít či vzniknout ze Skutečnosti, která se nikdy nemění? To je absurdní. To není možné. Proto tento vesmír vůbec nikdy po pravdě neexistoval. Vůbec nikdy nebyl stvořen. Jákýkoliv učenec či vůdce jakéhokoliv náboženství toto zcela odmítne.

Prošetřete podstatu tohoto vědomí 'Já jsem'. Jakmile pochopíte jeho podstatu a poznáte, že je nesutečné, pak veškeré vaše hledání tímto skončí a není tudíž zapotřebí další úsilí. Sen poté, co se z něho probudíte, přestanete dál pokládat za skutečný, neboť ve vás došlo k uvědomění, že se jedná pouze o sen. Dokud máte nějakou vlastnost, máte touhu. Odkud se tato vlastnost vzala? Vzešla z vědomí 'Já

jsem', jenže to se zase objevilo na vašem pravém Já, které se nemění. Veškeré aktivity v objektivním světě jsou vaše vlastní činnosti.

Vědomí 'Já jsem' ve své čirosti je stvořitelem světa, je to objektivní svět. Poznání je aktivita ve světě. Jákýkoliv poznání, umění, či věda přichází prostřednictvím tohoto vědomí 'Já jsem'. Můžete se stát dokonalými profesionály v kterémkoliv uměleckém, vědeckém, či technickém oboru, ale konec konců pořad je to falešné čili pomíjivé, neboť 'Já jsem' samotné je falešné čili pomíjivé. Ve skutečnosti vám příběh o Sobě říci nedokážu, neboť to slovy nelze vyjádřit.

7. DUBNA 1977

Maharadž: Jste nějak k užítiku Sám pro sebe?

Tazatel: Ne! Pro Sebe sám jsem zbytečný, protože tu žádné 'já' jako takové není. Moje osobnost a komplex tělo-mysl jsou nesutečné, jsou pouze zdáním na mém pravém stavu, který je neustále dokonalý a nic nepotřebuje.

Maharadž: Správně! V tomto světě je štěstí a neštěstí platné pouze pro vědomí 'Já jsem'. Toto vědomí 'Já jsem' je svět. Svět vznikne s dotykem tohoto vědomí 'Já jsem'. Bez vědomí 'Já jsem' jste nedotčený čili absolutně čirý. Pro vyvstání vědomí 'Já jsem' tu není žádný důvod či příčina; prostě se objevilo. Přijde a odejde. Je nestálé.

Takže jak jsem přišel k tomu, že se chápu jako Siddha neboli jako Dokonalá Skutečnost? Je to kvůli mému poznání či pevnému přesvědčení, že vše existuje díky mně, vše včetně tohoto světa závisí na mně a ne naopak.

Tazatel: V knize 'Já jsem To' Maharadž neustále říká, že je třeba být klidný, tichý a nehybný.

Maharadž: V počátečních fázích duchovní praxe je velmi obtížné pochopit toto učení, proto radím, abyste zůstali klidní a ztišení.

Avšak poté, když jste stabilizováni, není ani toto zklidnění a ztišení nutné.

Říkám vám, abyste chovali úctu ke Guruovi či Bohu. A kdo je vlastně Guru či Bůh (princip Íšvara)? Vědomí 'Já jsem' ve své nastroené čistotě je Guru neboli Bůh. Jakmile si tohoto vědomí vážíte a máte k němu úctu, ono vám odkryje veškeré nutné poznání a vy potom pochopíte, že jste před (za) vědomím 'já'.

Musíte si vytrpět a užít následky vědomí 'Já jsem', žádná jiná volba tu není. Vše, co jsem neměl před příchodem vědomí 'Já jsem', v okamžiku smrti zmizí.

Ve skutečnosti zde vědomí 'Já jsem' nikdy nebylo, takže když jde pryč, co ztratím? Zemřu nebo zůstanu tím, čím jsem vždy byl? Zde je Tento stav, není tu žádný 'Bůh' - vůbec žádný pocit oddělenosti, žádné 'Já jsem'.

Bez intelektu jste skutečným stavem nebo to víte, ale jakmile začne působit intelekt, nastane fungování vědomí 'Já jsem'.

Můj pravý stav je vždy bez tohoto vědomí 'Já jsem'. Žijete-li s tímto Poznáním, přestanete pořád myslet na smrt a uvažovat o smrti a z toho důvodu budete žít fyzicky déle, neboť vaše mysl a tělo budou osvobozeni od zbytečného napětí, myšlenek a názorů.

K tomu, abyste pochopil toto poznání, potřebujete pouze velice ryzí a prostou víru. Já nejsem výsledkem nějakého pohlavního styku muže a ženy (lidských bytostí), můj pravý stav není vůbec narozen, neboť jak by se mohla Pravda neboli Skutečnost změnit či podstoupit zrození a smrt? Jestliže podstupuje, nemůže to potom být Pravda.

Jak využívat tuto sílu rozlišování? Pán Krišna řekl to samé před pěti tisíci lety. Kde je nyní Pán Krišna? A co se stalo s touto dobou, která tu byla před 5 tisíci lety? Kde je? Skončila, zmizela, tak proč se tím vším, co říkájí písmo a další texty, zatěžovat? Váš pravý stav je za tím vším.

Dokud vás poznání 'Já jsem' neboli milost Gurua nepožehná, nebudete schopni pochopit svou pravou přirozenost.

I toto vědomí 'Já jsem' ve skutečnosti nic nepotřebuje. Váš pravý stav je za vědomím 'Já jsem' a tento stav nemá vůbec žádné potřeby a požadavky. V dobách, kdy žil Krišna, tu byli také dobří a zlí lidé, stejně jako tomu je dnes. Nyní ti lidé, kteří zde dříve žili, již nejsou.

Kam odešli? Odkud přišli na svět vůbec první lidé? Po pravdě řečeno zde nebyla žádná příčina k jeho zjevení, a jestliže tu není žádná příčina není tu ani žádný následek. Ve skutečnosti vůbec nikdy neexistovali, byli pouze zdánlivým jevem na Skutečnosti. Existence samotná je pouze představivost - stejně tak to platí s vámi všemi, co mě tu posloucháte.

Měli byste neustále využívat tuto rozlišovací schopnost a díky ní zjistit, zda jste skutečně tou osobností, za kterou se mylně pokládáte. Jestliže se opravdu dotazujete, zjistíte, že jste nikdy vlastně touto osobností nebyli. I 'Velká Příčina' neboli 'Stvořitel' (Íšvara či Bůh) je konec konců jen slovo. Onou 'Velkou příčinou' je vědomí 'Já jsem'.

8. DUBNA 1977

Maharadž: Jste-li individualita, máte určité potřeby, jakmile však splynete v Já, tyto touhy již nemáte. Když se člověk stane džháninem, ztrácí všechny pocity sebe-ztotožnění s individualitou a nadále se volně pohybuje bez jakýchkoliv nadějí či obav. Stává se zcela zbaven strachu a všech tužeb.

Nejsou to uši, které slyší, nebo oči, které vidí; tělo jako hmota je necitlivé. Je to Já uvnitř, které umožňuje tělu pocítit, že je naživu. Tělo je pouze nástroj pro Já, ale není Já.

Dokud máte tělesné vědomí neboli představu o sobě, budete vystaven pocitům štěstí či neštěstí, ale jestliže vás představava těla opustí, odejde s tím také štěstí a neštěstí i během doby, kdy jste v těle, a vy budete ponechán se svou pravou přirozeností, která je po celou dobu dokonalá a bezžádostivá.

Pro realizovanou bytost neexistuje něco jako tělo, mysl, intelekt, atd., neboť to vše jsou pouze představy. Nechovám ani představu, že předáváním tohoto poznání konám ve světě dobro. Žádné takové představy dobra a zla nemám; motivy a pocty tohoto typu si nedřím. Jsem zcela zbaven všech falešných představ, názorů a idejí.

9. DUBNA 1977

Maharadž: Nejprve jste si mysleli, že vaše zkušenosti přicházely ze světa. Jste však nyní přesvědčeni o tom, že zkušenosti světa vycházejí z vás? Zkušenost světa získáváte prostřednictvím 'Já jsem'. Takže jestliže to chápete, víte, že tu není na výběr. Zkušenost světa přichází a mizí. Takže jaký je v tom zisk či ztráta? Co chcete v tomto světě získat?

Zkušenost světa přichází prostřednictvím vědomí 'Já jsem'. Ve snovém stavu se iluzorně domníváte, že jste vzhůru (cítíte, že sen je skutečný, mezitím co sníte, kdežto vědomí 'Já jsem' jedná). Co je v tom ale iluzorní?

Vědomí samotné je iluzí. Vůbec to, že tu sedíme, diskutujeme a hovoříme, to samotné je iluzorní.

To, že zde diskutujeme a hovoříme, je pouze díky našemu vědomí 'Já jsem'. Toto vědomí 'Já jsem' je pro džňánina iluzorní a zcela neskutěčné.

Konec konců, dokud nedokážete zcela ukončit pocit individuality, nebudete schopni plně pochopit Absolutní Skutečnost. Jste svázáni pocitem sebe-ztotožnění s osobností, a to dokonce i když vlákno tohoto ztotožnění může být velice tenké. Nicméně stejně je i tento druh svázanosti v podstatě iluzorní.

Žijete v klamném domnění, že jste v běžném bdělém stavu vzhůru – v podstatě však tvrdě spíte, a dokud se zcela neprobudíte do Skutečnosti, její plné pochopení u vás nenastane.

I vědomí samotné je pouhá představa. Ve chvíli, kdy se probudíte ze spánku nevědomosti neboli ze snění o realnosti tohoto světa, v ten moment jste dokonali.

Vše, co tu dělám, je snaha probudit vás, volaje na vás: 'Probudíte se, snili jste!' To, že se domníváte, že jste vzhůru a že jste tou a tou osobou ve světě, když máte pocit sebe-ztotožnění s individualitou, dokazuje, že jste docela zjevně tvrdě spící a snící, přestože jste mylně přesvědčeni o tom, že jste vzhůru.

Skutečné probuzení značí probudit se do Skutečnosti a být si vědom faktů, že nejste dotyčná osoba (individualita) a nikdy jste jí ani

nebyli. Osoba má potřeby a touhy, avšak Skutečnost vůbec nic nepotřebuje, proto to je váš pravý stav.

Vědomí 'Já jsem' je obrovské, neboť vytváří tento rozlehlý svět, ale Vy jste ještě větší, protože Vy jste Skutečností za a před tímto vědomím 'Já jsem'.

Přišli jste se sem na něco zeptat a já vám odvětil, že 'Vy jste Skutečnost', tudíž si to pamatujte, přílně k tomu a žijte prostřednictvím tohoto poznání. Vy jste Skutečnost. Vy jste Parabrahman, takže na to medituje, připomínáte si to a nakonec vás představa 'Já jsem Parabrahman' rovněž opustí.

Skutečností nejste proto, že vám to říkám, že Jí jste. I kdybych vám to neřikal, přesto jste Skutečností. Ona je tu po celou dobu s vámi, je to samo-zřejmý fakt. Nenechte se vtáhnout do sil či sídliš, které vám z tohoto poznání přicházejí, ať už jsou jakékoliv. Ihned je vylučte a zůstaňte spojeni se svou pravou přirozeností. Vykonavejte ve světě co chcete, ale neztraťte svou pravou Totožnost (Přirozenost) – což znamená, že ve skutečnosti nejste vůbec s ničím ztotožnění, nejste to či ono.

Co se vlastně stane, když s tímto poznáním takzvaně zemřu? Zmizí to, co jsem nikdy v podstatě neměl a opouští mě to, co nikdy nebylo mé. Takže co jsem ztratil?

Co se Mně stane v souvislosti s fyzickou smrtí? Vůbec nic! Dělejte ve světě co chcete, ale buďte se svým Já, se svou pravou přirozeností, na Ní nikdy nezapomínejte. Buďte s Ní, přebývejte v Ní. To je blažený Klid Sám o Sobě, to není podoba blaženého Klidu.

Když přetrváváte ve vědomí 'Já jsem' v jeho naprosté čistotě, dokážete přebývat v poznání různých schopností či velkých sil. Nestaňte se ale otrokem žádné z těchto schopností či sil, neboť ony náleží objektivnímu světu, který je konec konců iluzorní. Ani vás nepřivedou na správnou stranu (přirozenost), která se nachází za (před) objektivním světem.

Nemyslete stále v pojmech osobnosti, těla, apod., spíše přebývejte ve své bezformenné skutečnosti. Ten, kdo pozoruje myšlenky a představy, je bez těla, myslí, myšlenek, atd. Neschvalujte svým podpisem ve smyslu prohlášení a myšlení typu 'Já jednou umřu' vlastní

rozsudek smrti. Takovými falešnými a zavádějícími myšlenkami se nezaobírejte.

Už jsem tu toho tolik probral a diskutoval s vámi o tolika věcech. Pokud máte i přesto pocit, že pořád ještě musíte chodit a získávat duchovní rady či instrukce od nějakých dalších učitelů, pak jste nepochopili nic z toho, co jsem vám zde říkal. Neběhejte zbytečně sem a tam, ani se nepřátelte se světskými lidmi či vnějšími záležitostmi, raději setrvejte se svým vlastním Já, ve své přirozenosti neboli Skutečnosti.

Představa zrození a smrti není nic než sen či hra. V Pravdě nemá žádné opodstatnění, proto se s ní netrapte – je iluzorní, všechny tyto představy jsou iluzorní!

Šrí Nisargadatta Maharadž ve svém bytě se svými žáky

11. DUBNA 1977

Maharadž: Vědomí 'Já jsem' má malý odstup od Pravého stavu, z toho důvodu je neskutečný, neboť vše, co je od Pravého stavu neboli Skutečnosti jakkoli vzdálené, je neskutečné.

Musíte pochopit, co je Skutečné, a co neskutečné. Átman neboli Já je to, co je nakonec Skutečností. Něco ve vás ví, co je Skutečné, a co neskutečné, a To (co to ví) je Skutečnost.

Dojdete k poznání, že ať už získáte jakoukoliv zkušenost, Vy jste pořád před (za) ní. Říkáte, že vědomí 'Já jsem' je v těle, ale tělo je známé tím, že je pomíjivé neboli neskutečné. Z toho důvodu je toto vědomí ve své naprosté čistotě úplným projevem, to znamená, že má celý vesmír jako své tělo. Má pouze jeden atribut, a tím je 'Já jsem', ale bez jména, tvaru či formy. Právě můj pravý stav je tím, co toto chápe, a je i přesto před (za) tím.

Váše existence je tu před pěti elementy (země, voda, oheň, vzduch, éter), tudíž všechny činnosti, které se v objektivním světě přihodí, ani v nejmenším neovlivní vaši pravou přirozenost. Prodlévejte ve své pravé přirozenosti a ničím objektivním se netrapte. Ať už to je skutečné či neskutečné, nezatažujte se tím. Jen se snažte neustále spočívat ve své pravé přirozenosti, která je před (za) časem a prostorem.

Kosmologie (nauka o vesmíru) vám může být předkládána, ale vy byste měl pochopit, že jste po celou dobu před všemi naukami, a že tu jste i před zformováním tohoto světa.

Teorie stvoření nebo kosmologie se v každém náboženském směru nějak od sebe liší, ale vy byste se tím neměli zbytečně zabírat, neboť vaše pravá přirozenost je neustále existující a nehybná. Jak byste jinak byli schopni pochopit jakoukoliv nauku o vesmíru (kosmologii), kdyby tomu tak nebylo?

Vě vás je něco, co chápe teorii stvoření, a to něco je vaší pravou přirozeností, která je po celou dobu existující i před vznikem světa a po jeho zániku. Tato vaše pravá přirozenost je neměnným podkladem neboli Skutečností, na kterém se vše ostatní včetně světa objevuje a mizí.

Bůh je představa, a vy jste tuto představu chybně pojali za pravdu. Bůh ('Já jsem') je časově omezen. On je pouze zdánlivým jevem na vašem pravém stavu. Vy jakožto Skutečnost existujete jako první a až potom vyvstane představa Boha.

Uctíváte mnoho rozličných Bohů, ale když jste přišli sem, řekl jsem vám, že samotné vědomí 'já' je 'Božský princip'. Takže již není zapotřebí chodit za jiným Bohem či osobou, stačí, když jednoduše pochopíte, že vědomí 'Já jsem' ve vás ve své ryzi čistotě je samotný Bůh, stvořitel vesmíru. Takže pokud něco chcete dělat, pak se modlete k tomuto vědomí 'Já jsem', sídlícím ve vás.

Pochopíte, že ať už uctíváte jakéhokoliv Boha v jakémkoliv chrámu či kostele, kam chodíte na bohoslužby, jste to vy sami, kdo tu je neustále ještě před existencí tohoto Boha. Křesťané prohlašují, že Kristus přišel na svět zhruba před dvěma tisíci lety a spasil svět. Co se však dělo světu před příchodem Krista? Neexistoval stejným způsobem? Podobně s Mohammedem, co se dělo muslimům před příchodem Mohameda? Nebyli stále stejní? Takže zachraňování světa je v podstatě jen vlastností vědomí či času.

Pán Křišna prohlásil, že je Skutečností a vyprávěl svůj příběh. Každý místo toho, aby našel svou vlastní přirozenost (Skutečnost), která je rovněž přirozeností Křišny, začal uctívat Křišnu, který byl tehdy jediným, kdo se snažil nalézt svůj pravý stav a s úspěchem toho dosáhl. Já jsem také našel svůj pravý stav a tak vím, že příběh Křišny je v podstatě mým vlastním příběhem.

Já vám tu vysvětluji, že jste Skutečností, ale i kdybych vám to neřikal, přesto jste Skutečnost. To, co existuje samo o sobě, aniž by to potřebovalo milost někoho či by to bylo na někom závislé, je Skutečností všech. Můj vlastní svět existuje prostřednictvím vědomí 'Já jsem'. Jak může tento rozsáhlý vesmír existovat v tomto droboučkém zrncu vědomí 'Já jsem'? To není možné, to je naprosto vyloučené, proto neuznávám žádného takzvaného velkého mistra či jogína, neboť oni existují pouze v mém vlastním vědomí, které samotné není ničím skutečným či trvalým.

Vše, co řekl Pán Křišna, jsem také sdělil, není tu žádný rozdíl. Ramana Maharishi, Křišnamurti a další vykonali tolik obětí a pokání, mnoho hledajících je díky tomu dobře zná, ale já jsem neudělal

nic, a i přesto sem chodí lidé, aby si mě poslechli. Vy mne nazýváte mudrcem, ve skutečnosti ale nemám ani ponětí o tom, že bych byl jakkoliv moudrý.

Nic nového jsem neobjevil, protože můj stav je před (za) poznáním a po celou dobu je bez poznání.

Představa Křišny přichází pouze s vědomím 'Já jsem'. Ve skutečnosti jsem nikým a ničím. Já existuji, ale bez jakékoliv identity (s něčím). Můj pravý stav existuje po celou dobu bez jakékoliv podpory, potřeby či požadavků. Jiné velké bytosti vykonali tolik pokání a provádějí přemíru sádhany (duchovní praxe). Já jsem nic takového nevykonal a přesto sem lidé přicházejí, aby si mě poslechli a chvalořečili mě. Zrození a smrt samotné jsou hra, drama – to není Skutečnost.

13. DUBNA 1977

Maharadž: Zdá se, že jste něco tím, že jste sem přišli, získali, a to něco je odhalením toho, co jste. Zjistili jste, že se vám ve skutečnosti nemůže nic stát, ani vás nemůže nic postihnout. Víte, že se vše děje díky vám a ne vám.

Pochopili jste, že pravomoc či síla je s vámi. Já je ve vás. Když se dotáhnete sami na sebe, zjistíte, že tazatel a dotazovaný jsou totožní. Jaký je konečný výsledek toho všeho? Nedošlo ani k zisku či ztrátě, byla to pouze věc myšlení.

Vše, co máte (jméno, formu, státní příslušnost, pohlaví, atd.) – nic z toho s vámi nezůstane. Musíte být schopni tázat se sami na sebe a využívat tuto rozlišovací schopnost k uvědomění si faktu, že v tomto objektivním světě s vámi nic nezůstane. I Bůh (Íšvara, Pán či Stvořitel) je časově omezený. Ani On nezůstane. Nyní máte poznání Já, ale jaký je konečný výsledek, zisk či ztráta toho všeho? Prostě nic. Vaše Skutečnost tím není ani navýšena ani zmenšena.

Potkáte-li jiného Gurua, který se vám bude snažit dát nějakou praxi (sádhanu) či techniku, už mu nesednete na lep. Budete okamžitě vědět, že to je zbytečné a spontánně to odmítnete, neboť víte, že vaše

pravá přirozenost, vaše Skutečnost nepotřebuje vůbec nic. Proč bych se měl zatěžovat myslí Osha, nevěřím-li ani své vlastní mysli?

Znám zdroj své mysli a proto znám zdroj každé další mysli, a vím, že má mysl je ve své rylosti Brahman (Bůh), ale vím, že toto je také pouhá představa a že ve skutečnosti jsem i před (za) tím.

Vědomí 'Já jsem' je konec konců stejné jako mysl. Celý rozsáhlý vesmír je skutečně obsažen v této mysli neboli vědomí 'Já jsem', což je pouze zdanlivý jev. Víím, že má mysl je ve své ryzi čistotě Íšvara (Pán Bůh či Stvořitel), ale já jsem od ní navždy oddělen.

Vím, jaká je přirozenost tohoto vědomí 'Já jsem', a vím, že jsem od něho oddělen a že jsem před ním. Znáím svou pravou pozici, tak proč žádat stále víc aktivity a hry v tomto iluzorním světě? Proč vytvářet zbytečně další iluzi uvnitř iluze? Osho dává žákům tolik technik a metod. Pomáhají jim ale opravdu tyto metody k dosažení Skutečnosti, která je neustále s námi? Zajisté tím jediným, co je zapotřebí, je správné pochopení vlastní pravé přirozenosti. Potom vám jsou všechny tyto zakrslé metody a techniky k ničemu.

Má pravá pozice je vždy před (za) vědomím 'Já jsem'. Nejsme nic z toho, co přichází z tohoto vědomí 'Já jsem' (mysl, tělo, svět, atd.). Proč bych měl být závislý na nějaké mysli, metodě, představě či technice, přicházejících z tohoto iluzorního vědomí, když víím, že tím nejsem? Netoužím po něčem, ani o nic neusiluji a o ničem nepřemýšlím. Nemám vůbec žádné ideje. Je mi vskutku jedno, jestli si mě přijdou poslechnout dva či dva tisíce lidí, protože nemám představy zisku či ztráty čehokoliv.

Vím, že Osho je pouze iluzorní mysl neboli osobnost, tak proč bych se měl zatěžovat tím, co jeho mysl dělá či říká? Víím, že jsem nikdo, nemám jakýkoliv osobní pocit, následkem toho nic nepotřebuji a nic nemám. Vědomí 'Já jsem' je nástroj v těle, ve skutečnosti však nemá žádný tvar, formu či barvu.

Sexuální potěšení mezi mužem a ženou je tou hlavní věcí, okolo které se vše v objektivním světě točí. Jedná se o požitek, od kterého se odvíjí vše ostatní, ale i tak se jedná pouze o pocit a ne Skutečnost. Někteří lidé si myslí, že sexuální styk prováděný s někým jiným než se svou manželkou (manželem) je nemorální, a jiní zase pokládají brahmačárja (sexuální celibát) za nejvyšší ctnost.

Skutečná Brahmačárja je Brahman (Já), které po ohlednutí chápe, že samotné vědomí 'Já jsem' je nemorální a nedovolené. Zrození každého z nás je nepřipustné, neboť ve skutečnosti je falešné (iluzorní). Vše, co vidím či vnímám, je díky tomuto vědomí 'Já jsem', které je nestálé a iluzorní, takže proč bych se tím měl znepokojovat?

Maharadž nyní mluvil k australskému páru: 'Nyní jste manželský pár – muž a žena, ale já víím, že vy jste nikdy jako osobnosti neexistovali, tak proč bych se měl starat o to, zda jste tři-, čtyř- či pětičlennou rodinou? Jestli máte jedno, dvě či tři děti? Když je tu vědomí 'Já jsem', je tu tolik věcí a osob, ale jakmile vědomí zmizí, není tu nic a nikdo, takže jaká je pravá přirozenost vědomí? Vy nejste, ale to neznamená, že nejste nic.'

Pokud chcete získat či realizovat tuto Skutečnost, musíte zcela opustit ztotožnění s tělem, neboť ve Skutečnosti tu nic takového jako pocit těla a mysli není. Na co budete meditovat, kdy toto vííte? Co zbyvá, na co by se dalo meditovat, když tu není nic než Já?

15. DUBNA 1977

Maharadž: Proč nosit laciné šperky, náramky, korálky apod.? Vaše pravá přirozenost si nic nežadá. Musíte pochopit, že tou nejdůležitější věcí je vědomí 'Já jsem', a pouze skrze toto vědomí je dána jakákoliv důležitost čemukoliv dalšímu, neboť bez něho tu vůbec nic není. Pokuste se zjistit, co jste ve Skutečnosti. Potom budete vědět, že nic nepotřebujete.

18. DUBNA 1977

Maharadž: Říkáte, že jste pozorovatel všeho, co se děje a všeho, co vidíte, ale čím je tento pozorovatel? Jaká je totožnost pocitu 'Já',

který vše pozoruje? Není iluzorní? Ztotožnili jste se s tolika věcmi v tomto objektivním světě, věnujete se mnoha různým tužbám a zálibám a cestujete sem a tam ve snaze získat štěstí, tyto činnosti vám ale bez pochopení přivodí akorát neštěstí. Pokuste se zjistit, čím skutečně jste – neboť pouze v Tom spočívá trvalé uspokojení.

Tento objektivní svět není vašim 'Skutečným Domovem' - to je důvod, proč se cítíte tak nešťastní. Váš skutečný domov je základním zdrojem celého objektivního světa, takže se vraťte domů a buďte zde spokojeni a naplněni. Zapomeňte zcela na svět i přesto, že v něm žijete.

Stav hlubokého spánku je téměř stejný jako váš 'Skutečný Domov'. Hluboký spánek je do značné míry uvolňující a osvěžující, protože vy se při něm víceméně vracíte do svého pravého či původního stavu. V tomto stavu není přítomné vědomí 'já' a vůbec žádné poznání osobnosti, protože individualita zmizela, neboli splynula s vašim původním stavem.

Jogin není osobnost. Pravý jogin vsířbal toto vědomí 'Já jsem' a sloučil ho se sebou, čímž se stal maha-joginem (velkým joginem). Vlastně je to kvůli vlastnímu klamu (iluzi), že vidíte tento svět, ale i tak je iluze nic než pocit, zdánlivý jev – není Skutečností.

22. DUBNA 1977

Maharadž: Vše, co 'nejste' (tělo, mysl, intelekt, atd.) jste přijali a vlastně jaksi ukradli v domnění, že se jedná o skutečnost, a v důsledku toho cítíte strach. Avšak jakmile bezvadně poznáte svůj pravý stav, jste schopni se pohybovat všude bez strachu. Jestliže dokážete opravdu vidět sebe takového, jakým jste, pak tu již strach ze smrti či jakýkoliv jiný strach není.

Na základě jistého druhu falešné odvahy, již se holedbáte, říkáte 'mé tělo, moje mysl, atd.', ve skutečnosti ale tělo ani mysl nejsou vaše. Nárokujete si vlastnictví věcí, které vlastně nejsou vaše. Vy jste po celou dobu od nich oddělení. Ve snovém stavu vám někdo něco

říká či vysvětluje, ale ani osoba, která vám to vysvětluje, ani vy jako naslouchající nejste skuteční, protože obě osoby existují pouze ve snu. Přesně taaž situace se odehrává v tuto chvíli zde s námi. Já jsem učitel a vy posluchač, ale to se děje pouze ve snu neboli iluzi. Když se plně probudíte, není tu ani učitel, ani poučovaný.

Jedinkrát jsem si uvědomil přirozenost vědomí 'Já jsem', jak se objevilo na mém pravém stavu a že se ve skutečnosti jedná pouze o iluzorní věc.

Jakmile jsem to plně poznal a uvědomil si to, vědomí 'Já jsem' (uvnitř kterého je obsažen celý obrovský vesmír) se rozpustilo neboli splynulo ve Mne. Ve světle tohoto vědomí je vytvořen celý obrovský vesmír, ale světlo vědomí 'Já jsem' není nic než odraz světla pravého stavu či Skutečnosti.

Vědomí 'Já jsem' je svět a na pozorování či vidění tohoto světa není nic špatného. Omyl přihází na řadu jedině tehdy, když začnete brát vědomí (svět) za skutečný, což lidé většinou dělají. Poté, co se ze snového stavu dostanete do stavu bdělého, ihned automaticky přete sen a říkáte, že byl neskutecný, že se jednalo pouze o sen.

Podobné je to s tímto bdělým stavem, ve kterém vnímáme tento obrovský vesmír se všemi jeho hvězdami a planetami, apod.. Tento bdělý stav je také pouze snem, takže vám říkám, probud'te se do své vlastní Skutečnosti. Probud'te se! Přestaňte snít! To je vše.

Tento svět ve skutečnosti vůbec nikdy neexistoval, opravdu nebyl nikdy vytvořen, je to sen! Takže to poznejte, uvědomte si pouze toto! To je vše.

Jakmile plně vsířbáte toto pochopení, pak není zapotřebí nic dalšího dělat a žádné další otázky či pochybnosti nevyvstávají a ani nebudou nikdy vyvstávat. Může být něco tak jednoduchého a přesto tak úžasného?

Satja Sai Bába tvrdí, že je inkarnací jistého dřívějšího Sai Báby ze Širdi, a prohlašuje, že přišel na svět, aby ho spasil. Respektuji ho, přitom však znám svou skutečnou přirozenost neboli pozici, ve které se nenachází žádný svět ke spáse a nápravě.

Satja Sai Bába přišel spasit iluzorní svět. Přěji mu v tom hodně štěstí; v tomto smyslu ho respektuji. Takže konec konců my zde probíráme věci, které se nikdy nestaly. Chápete to?

Doslov

Během jedenácti měsíců, které jsem strávil se Šrí Nisargadatta Maharadžem v letech 1976-1977, jsem Maharadže navštěvoval obvykle dvakrát denně, čtyři nebo pět dní v týdnu.

Během tohoto období jsem byl ubytován ve velmi malém hotelovém pokoji v Bombaji. U Maharadže jsem si začal během sezení ručně zapisovat vlastní poznámky a když jsem se vrátil do svého hotelového pokojíku, doplňoval si tyto poznámky o jasnější a plnější popis, dokud jsem měl ještě rozhovor v živé paměti.

Když to vidím z dnešního pohledu, uvědomuji si, že mé spojení se Šrí Nisargadatta Maharadžem bylo rozhodujícím bodem obratu mého takzvaného života. Prostřednictvím semen, která zasel, těchto semen nevyčísitelné hodnoty, 'semen vědomí', jsem došel k poznání, že jsem Pravda a že jsem vždy byl a budu Pravda. Tou Pravdou je, že se vůbec nic nikdy nestalo – vše je toto Nedvojné Absolutno.

Takže i když jsem dojat touto možností sdílet s vámi své vzpomínky, vím, že čtenář těchto vzpomínek a tento popis mých životních zkušeností je konec konců příběh, koncept. Pojdme se poté, co jsem na toto upozornil, vrátit k těm úžasným událostem z konce sedmdesátých let, které změnilly můj život.

Nisargadatta prováděl dvakrát denně ve svém malém pokoji v Bombaji na adrese Khetwadi 10 obřad zvaný púdža (zbožnost) spolu se zpěvem bhadžánů. Maharadž se rovněž těchto bhadžánů zúčastňoval. Netrval na tom, abych na tato setkání také chodil, a ani mě na ně nezval, možná proto, že jsem předtím tři a půl roku strávil prováděním podobných praktik jako uctívatel Muktanandy v jeho ašrámu v Ganešpuri, na místě vzdáleném 80 kilometrů od Bombaje.

Tyto praxe jsou něco, co je třeba transcendovat či přerůst. Nejsou ničím, co je pro Sebe-realizaci nezbytné. Jediné, co je zapotřebí, je opravdové, upřímné pátrání po vlastní přirozenosti pomocí spočívání v neverbální přítomnosti 'Já jsem'. Je třeba tedy prodlévat v této obnažené přítomnosti 'Já jsem', setrvávat v ní beze slov a bez přerušování a neodcházet od ní pryč do stavu myšli a omezených myšlenek.

Kdykoliv vyvstanou myšlenky typu 'Já jsem jako toto či tamto', 'Já jsem muž či žena', apod., je zapotřebí jemně přenést tyto myšlenky

nazpět do ryzího 'Já jsem', kde se rozpustí. Pokud je toto neustále a neochvějně prováděno, dojde k tomu, že toto ryzí projevené 'Jáství' odkryje svůj zdroj, kterým je Absolutno, Bůh neboli Pravda.

Když jsem byl se Šrí Nisargadatta Maharadžem, byl jsem svědkem mnoha zážraků a neobvyklých zkušeností. Byl ke mně velice ohleduplný a dělal všechno možné, jak mi pomoci. Dokonce i do té míry, že mi udělil zasvěcení a dal mi posvátnou mantru předávanou v skvostné linii Navnath Sampradája (Devět Guruů), z nichž Nisragadatta byl v té době současným Guruem. Tato linie sahá až k dávné minulosti k legendárnímu Datatrėjovi, autorovi knihy Avadhúta Gíta.

Fotografie mnoha členů linie Navnath Sampradája visely na zdi v Maharadžově pokoji v patře. Také jsem Maharadže doprovázel na mnoha jeho přednáškách v Bombaji. Jednou jsem šel na veřejnou přednášku, kterou měl v hale v centru města. Maharadž samozřejmě mluvil v maráthi, místním nářečí, a já tudíž nerozuměl ničemu, co říkal, protože přednáška nebyla překládána do angličtiny. Byl jsem zde pravděpodobně jediným cizincem. Tohoto setkání se zúčastnilo asi 200 lidí.

Když jsme se vrátili do Maharadžova bytu v Khetwadi 10, zeptal jsem se ho, co říkal celé té skupině lidí. Odpověděl mi: 'Na těchto veřejných shromážděních neříkám to, co říkám tady v soukromí svého pokoje těmto upřímným a blízkým hledajícím, mezi něž patříš i ty. Na veřejnosti mluvím o běžných tradičních záležitostech jako je uctívání Boha, praktikování odpuštění a laskavé pomoci svým bližním, atd. Kdybych jim pověděl pravdu a poukázal na to, že víra, naděje a důvěra v Boha jsou pouhé koncepty, a ne pravda, kterou hledají, je dost možné, že by mě napadli a dožadovali se mé krve. Takže když mě někdo pozve, abych šel veřejně přednášet, jsem nucen říkat lidem to, co chtějí slyšet. Veřejné fórum není vhodné místo k výkladu hlubokého, ryzího, advaitového učení.'

Při jiné příležitosti jsem doprovázel Šrí Nisargadatta Maharadže na koncert indické hudby, kde hudebníci hráli na sitar, tamburu a tabla. Koncert trval asi hodinu a když jsme odcházeli z haly, Maharadž poznamenal: 'Musel jsem být dříve hodně nevědomý, když jsem měl v oblíbené tomto druh zábavy.' To naznačuje, že vše, co džňánin říká či dělá, je poznání či moudrost. I běžné události a výroky odrážejí

moudrost. Hudba je zvuk, zvuk je vibrace a vibrace je prostě pohyb energie, z níž nastane projev ve formě koncertu, který je pouhým zdánlivým jevem, iluzí, a ne skutečností.

Sem tam za Maharadžem přišel nějaký pandit (učenec indické filosofie a náboženství) a chtěl ho vtáhnout do filosofické rozpravy a argumentace. I když se pandité snažili, stejně se ale nedokázali dostat na úroveň jasného pochopení a promikavé moudrosti Maharadžůva učení. Maharadž jim říkal, že veškeré jejich poznání je jen formou nevědomosti, neboť vyčtené poznání je bez toho, aby sami poznali 'znalce', pouhým klábosemím.

Mít takové nahromaděné poznání není ryzím poznáním či Sebe-realizací, ve které je džňánin pevně stabilizován. Veškeré běžné poznání není nic než shluk nabytých vědomostí, které se získají až poté, kdy tu je nejprve pravda. Pokud nevím, co jsem, pak je veškeré nahromaděné poznání bezvýznamné a zbytečné.

Maharadž každého zkoušel a dělal všelijaké triky, aby odhalil nevědomost přichození. Nedovolil u sebe nikomu jen tak netečně sedět. Vyzýval přítomné a trval na tom, aby mu kladli otázky. Pokud byly tyto otázky autentické a dobré, vyvolaly v něm reakci a jeho odpovědi a reakce měly obvykle velkou sílu.

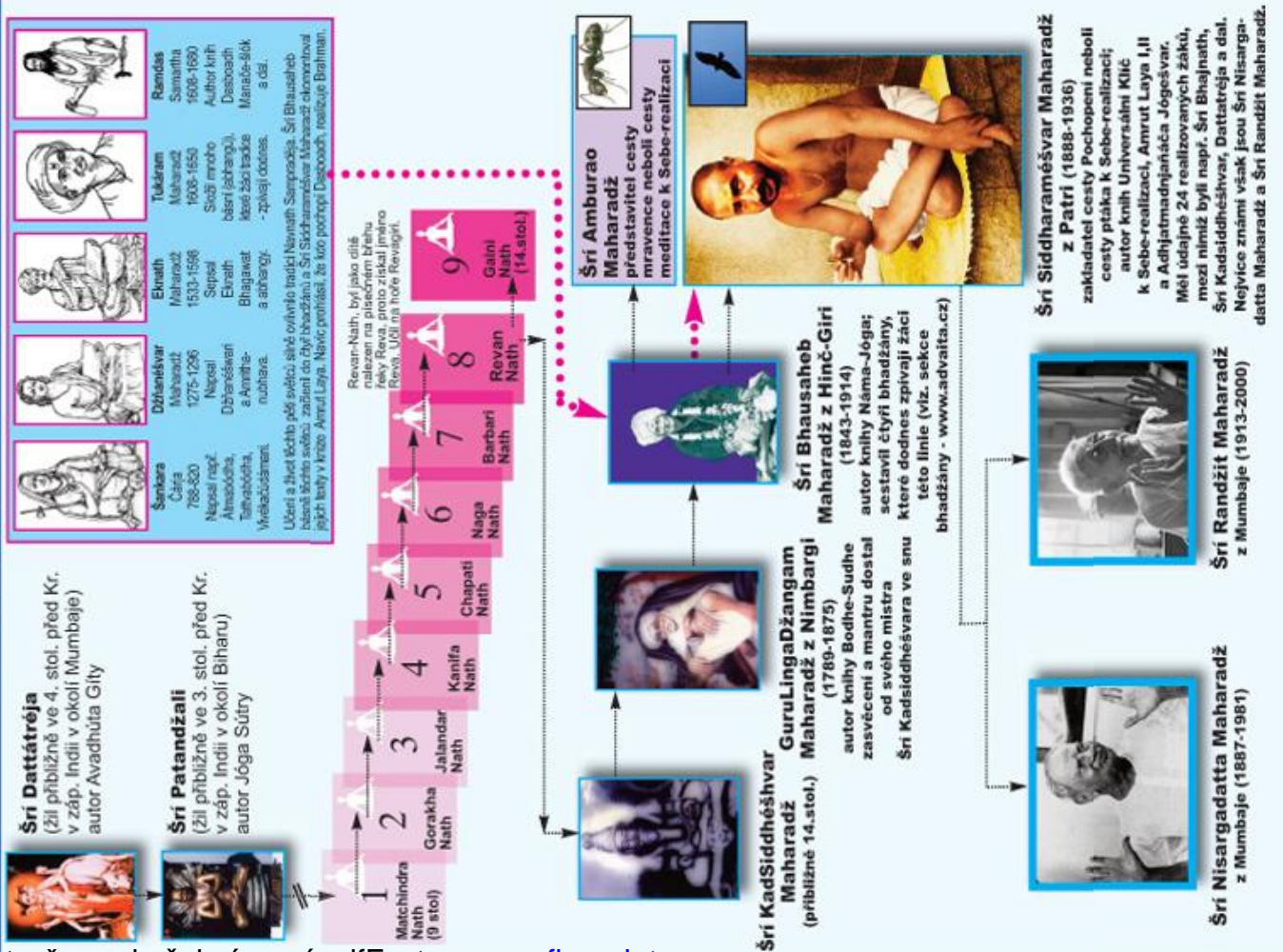
Když zde bylo málo otázek, Maharadž nás někdy poželhal spon-tánní promluvou a jindy zase začal jednoduše s rozpravou bez toho, aby nás nějak pobízel. Tyto přednášky pak měly velkou hloubku a zatřásly s námi až v samotném středu našeho bytí. Promluvy, které z Maharadžů v té době vycházely, byly natolik čiré, plné síly, a slovně stěží vyjádřitelné, že jejich přijetí bylo pro neosvíceného hledajícího něčím vskutku nepřijemným a bolestným.

Maharadž nedovolil nikomu zůstat třet na úrovni konceptuálního myšlení či tíhnouti k nějakému odkazu či klamné jistotě – takový byl jeho pravý soucit a zájem o ty upřímné hledající, kteří k němu chodili. Byl v plném vzletu bez strachu a silný jako lev, přesto jindy byl zase zcela nevinný jako malé děcko.

Džňánina nelze nijak popsat, a když ho opravdu potkáte, potkáte své Já. On žije věčně v mém srdci a Já jsem.

Mark West, 2006

Linie Navnath Sampradéja (tradice devíti mistrů)

Dodatek 1:

ROZHOVOR, ČÁST PRVNÍ

Tazatel: Proč jste vlastně vůbec jel do Indie?

Mark West: Tedy, začal jsem se zajímat o duchovnost. V mém životě nastal určitý druh krize. Tehdy jsem pocíťoval velkou prázdnotu a na počátku sedmdesátých let jsem měl zkušenosti s užitím psychedelických drog, které jsem bral za účelem experimentování. Užívali jsme je a získali pomoci nich určitý vhled do neznáma; přenesli jsme se do sféry, která byla rozsáhlejší, než co jsme běžně znali.

V té době to pro nás bylo něco jako náboženské zkušenosti. To byl impuls, který v mém případě pravděpodobně odstartoval takzvané duchovní hledání.

V té době měl v Austrálii turné indický guru zvaný Svámi Muktananda. Daršan se konal v severní části města Sydney v bytě Heleny Argentové, kam jsem tehdy zašel. Jakmile jsem byl zaveden do místnosti, kde seděl Muktananda, došlo mezi námi ihned k přímému spojení či rozpoznání. I pleť Svámího se zdála být lesknoucí. Také jsem zde zakoušel určitý pocit neomezené lásky, který se šířil místností.

A tak jsem začal chodit na tyto satsangy, které probíhaly několik dní, a pak mi Svámi řekl, že bych mohl v případě zájmu odjet s ním do jeho ašrámu v Indii. Dal mi zasvěcení a dovolení zůstat v Ganešpuri (jeho ašrámu). Bylo to v roce 1973 a mě bylo 25 let. Měl jsem nějaké peníze našetřené, pár tisíc dolarů, a to mi stačilo, abych tam nějakou dobu vydržel.

V té době, tedy v roce 1973, se za pobyt v Muktanandově ašrámu nemuselo platit. Nevybíraly se zde žádné poplatky. Samozřejmě že po čase se to změnilo a peníze už byly zapotřebí, ale tehdy to byla jiná situace.

Takže v roce 1973 jsem přijel do tohoto ašrámu a zůstal zde do června roku 1976. Žil jsem tehdy zcela mnišským životem, a bylo to, jako kdybych se zřekl světa. Když se na to dívám z dnešního pohledu, pak mi připadá divné, když někdo, komu je 25 let, žije jako mnich

Šrí Nisargadatta Maharadž před svým bytem v Bombaji

mi, co vlastně předával a sdílel s ostatními. Ale jak zdůrazňoval, je tu jóga a bhóga. Jóga je asketismus a bhóga je požitkářství a oddávání se potěšení. Říkal nám: 'Jogin někdy prochází vlnou požitkářství (bhóga). A platí to i naopak.'

Nisargadatta mi dal vše, co mi v podstatě dát mohl. Dokonce jsem od něho obdržel i zasvěcení (mantru), které často nedával, protože zasvěcení je určené pro toho, kdo se prvně setká s mistrem na duchovní cestě. Zdá se, že moje mysl v té době přiliš brebentila. Bylo mi tehdy jen 28 let.

Takže jsem obdržel vše, co jsem mohl a připravil se k odjezdu do Austrálie. Ale předtím jsem kladl Maharadžovi tolik otázek, kolik jsem mohl, a on mne ujistil, když řekl: 'Tajemství ti bude odhaleno.' Řekl sice: 'Bude ti odhaleno', ale neřekl, kdy se tak stane. Není to záležitost času, jak již nyní vím, ale tehdy jsem byl ještě duchovně nevyzrálý, nebo jak to chcete nazvat.

Potom jsem se v roce 1977 vrátil do Austrálie, ale kvůli nedostatku duchovních přátel, dá-li se tak říct, jsem upadl zpět do světského života. Jen taktak, že jsem se nestal opět spícím. Hrozilo, že klesnu opět do snu protikladů – do iluze či ideje oddělenosti. Tehdy mě pronásledovaly tendence jako narkomanie, kouření trávy a podobné věci, což jsou běžné zlovyky západního životního stylu.

Vespod toho však stále přebývala věčná podstata neboli Maharádžovo poselství, semena, která ve mně zasel. Říkal: 'Moje slova se nemohou nenaplnit. Moje věty roztrhají koncepty každého, kdo si je vyslechně, na kusy.'

Miloval jsem ho velmi, velmi vroucně. Můj přístup byl vskutku zbožný. Stále jsem ho uctíval jako svého Gurua a on to věděl, a jako by to připustil, a bylo to jedno.

Tazatel: Dovolil vám zůstat po dlouhou dobu v jeho přítomnosti, že?

Mark West: Ano. Nedovoloval lidem zůstat zde dlouho, ale můj přístup byl velmi zbožný, hodně pokorný. Měl jsem mnoho otázek, byl jsem k němu velice uctivý, velmi jsem ho zbožňoval. Dovoloval mi dělat si poznámky. Mnoha jiným lidem to nedovolil, ale v mém případě to připustil.

a zřekne se světa. Předtím, než se člověk zřekne světa, měl by ho po pravdě řečeno ochutnat. Ale já se jako mladík ocitl v této situaci a žil v ašrámu až do roku 1976.

Byl tam se mnou kamarád, Bob Adamson, dnes velmi znám pod jménem 'Námořník Bob' ('Bob Sailor'). Měl u sebe v ašrámu jeden výfuk knihy zvané 'Já jsem To', což jsou rozhovory se Šrí Nisargadatta Maharadžem. Z knihy jsme zjistili, že tento mistr žije kousek od nás (Ganešpuri), v Bombaji, což bylo vlakem asi 80 km. Bob a já jsme se dohodli, že Nisargadattu zajedeme navštívit, a to jsme taky uskutečnili. Při setkání s Maharadžem došlo hned na začátku k úžasnému spojení mezi Bobem Adamsonem a Nisargadattou a taktéž mnou a Nisargadattou.

V té době jsem si neuvědomoval, že duchovnost je v určitém smyslu hra. Znal jsem určité věci, jako například nesobeckou službu Bohu či Guruovi (Guru seva), či disciplinovanost v životě naplněném duchovností, laskavostí a přívětivostí, ale nevěděl jsem (jak mi Nisargadatta sdělil), kdo vlastně jsem.

Takže jsem si potom uvědomil, že to celé byla hra, a že nastal čas, abych se vzdal pozice hledajícího. A Nisargadatta nám zdůrazňoval, že nejsme to (osobní 'já'), za co se pokládáme, a že bychom se tudíž měli snažit nalézt, kdo ve skutečnosti jsme.

Řekl mi: 'Tvé hledání je u konce. Není zapotřebí, abys nadále přebýval v ašrámu (v Ganešpuri). Jestli chceš, můžeš začít chodit sem.' S Bobem jsme si pomysleli: 'Dobře, opustíme ašram a s tím i Muk-tunandu jako svého Gurua a začneme chodit za novým Guruem, kterým bude Nisargadatta.' On ale řekl: 'Ne, to teda ne.' A smál se přitom. Ale pak dodal: 'Můžete sem chodit, jestli chcete, ale jako když chodí kamarád za kamarádem (duchovním přítelem).' A ještě dodal: 'Nebudu s vámi hrát tuto hru na Gurua a žáka.' Nevěděl jsem tehdy, že to byla hra, víte. A on mi to zcela objasnil. Třebaže byl pro mě Nisargadatta určitým způsobem Guru, on nikdy nehrál tradiční hru na 'gurua a žáka', a to byla jeho velikost.

Pronajal jsem si na několik měsíců malý pokoj v Bombaji a chodil za Maharadžem tři až čtyřikrát týdně na dopolední a večerní setkání (daršany). Mohl jsem si dělat poznámky. Během té doby se udály určité věci a já najednou pochopil, co nám Maharadž sděloval. Došlo

Neměl jsem žádné předpojatosti. A tak dokonce i po svém návratu do Austrálie v roce 1977 jsem, jak se zdá, ztratil to, co jsem se dozvěděl. Ale potom během let 1995-1997 se skutečnicílo mé probuzení a Maharadžovo učení se najednou potvrdilo jako pravdivé. Ale jak se zdá, v mém případě to trvalo 20 let, třebaže čas je iluze.

Jak vidím z knihy, kterou napsal můj přítel Bob Adamson, se kterým nyní nejsem v kontaktu, tak Bob opustil Indii o pár měsíců dřív než já, a když opouštěl byt v Khetwadi 10, kde Maharadž bydlel, odešel a již následně poté nikdy nepotřeboval další pomoc. Vyšel odtud již jako svobodná bytost.

Dívám-li se na to z dnešního pohledu, vím, že jsem byl také vždy svobodný. Ale u mě ten plný rozbrsek nastal až asi před osmi či deseti lety. Nyní, když je tu probuzení, mohu vidět jednoduchost a pravdu toho všeho. A Maharadžova slova se prokázala jako pravdivá.

Nedávno jsem si opět otevřel poznámky, které jsem si v Indii psal, a celé je prošel. Jeden můj kamarád je procházel se mnou a začal je přepisovat na stroji. A potom, jen před pár měsíci, jsem potkal dobroho přítele Gilberta Schultze, což bylo velké štěstí, neboť on se mnou ty poznámky také prošel, a velmi je ocenil. Řekl, že přesně rezonují s jeho poznáním a že jsou novým autentickým materiálem, kde se Nisargadattovo učení odkrývá v novém světle.

Od doby, kdy Maharadž opustil tělo, vyšlo několik knih. Samozřejmě kniha 'Já Jsem To' byla tou základní. Vyšly také knihy Jean

Byt v Khetwadi 10, kde Maharadž bydlel

Dunnové a Roberta Powella a nějaké další knihy. A nyní snad díky Gilbertovi je k dispozici další kniha rozhovorů s Maharadžem. Gilbert totiž usoudil, že bychom z těchto poznámek, které jsem shromáždil během jedenáctiměsíčního pobytu s Nisargadattou, mohli vydat malou knihu.

Tazatel: Vy jste již odpověděl na některé otázky, které jsem měl připravené. Jak víte, Nisargadatta často říkal 'neti, neti'. Jak toto chápete?

Mark West: Říkal, že jeho učení je 'Já Jsem To' neboli 'Tat Tvam Asi', což značí 'Ty Jsi To'. A v tomto rozhovoru se žák zeptal světe, jestli by byl tak laskavý, a vysvětlil mu pravdu. Světec odpověděl 'neti, neti' (ne toto, ne tamto). Nejsi nic, co můžeš vidět, slyšet, cítit, ochutnat, či se dotknout. A žák naléhal na světe, aby mu dal jasnější vysvětlení. A světec odpověděl: 'Ty jsi To'.

'Neti, neti' je negace, odhození všeho. A Nisargadatta říká, abyste spočívali v Jáství a vše, co se vynoří (jakákoliv myšlenka, jakýkoliv koncept), hned zahodte. Řekněte si: 'Ne toto, na tamto' a spočíte v Jáství. Takže vše, co vyvstane, na to Maharadž říká – 'to je koncept, odhodte to'. Cokoliv někdo vnesl na přetřes při diskusi s ním, Maharadž odmítl a odpověděl: 'To je koncept, zahodte to'.

Vše, co přichází do proudu myslí, nechte odejít a neztotožňujte se s tím. Zůstaňte ve svém přirozeném stavu, který je s námi všemi po celou dobu, napořád, a který vlastně nikdy neodejde.

Tazatel: Co jste tedy na základě toho všeho z Nisargadattova učení získal?

Mark West: Vlastně jsem nic nezískal. Ve skutečnosti jsem vše ztratil (smích).

Tazatel: Neti, neti (smích).

Mark West: Ve spojení s ním jsem nakonec vše ztratil. A nyní mohu vidět naprostou ztrátu pýchy; přestat být hrdý na individualitu, to je má a stejně tak Jeho Nirvána. Vědět, že tu je osvobození od této enti-

ty, této osoby, která trpěla a byla zmatená, to je Nirvána. A osoba, která tehdy začala celé to duchovní hledání, zcela zmizela.

Nyní si uvědomuji, že tu není žádná entita, která by skutečně něco dělala. Díky tomu jsem osvobozen od všech takzvaných problémů, které jsem měl. Od nenávisli a strachu, všech těch negativních pocitů, které se děly. A jsem rád, že jsem je prožil. Ale ve skutečnosti tu není také nikdo, kdo by byl rád.

Nyní je tu pocit naprosté svobody a úplné spontánnosti (bezsilovnosti), který přežívá, zatímco předtím jsem vždy pociťoval, že tu něco chybělo. Bylo tu se mnou něco v nepořádku. To vše je zcela pryč. Takže jestli jsem něco získal, pak to je právě toto.

To, co jsem hledal, bylo vždy se mnou. Tato svoboda je tu nyní neustále. A ne jako intelektuální koncept či něco podobného.

Tazatel: Takže tu není žádné utrpení?

Mark West: Není tu žádné psychologické trauma, žádné utrpení. Ale bolest v těle tu být může – bolesti tu jsou. Někdy se mohou objevit staré zvyky, které se opětovně vynoří. V tomto případě platí podle slov Nisargadatta Maharadže, že 'jsou spatřeny a rázem odhozeny'. Jistě, občas se objeví. Některé zažitosti se dosud dějí – jsou to dřívější zvyková schémata.

Třeba hněvání se na někoho. A jakmile se vynoří, rázem dojde k prohlédnutí. Neexistuje způsob, jak se těchto zvyků zbavit. Vidíte je a ony prostě samovolně odpadnou.

Stále tu jsou tyto zjevné prchavé události. Ale co se týče psychologického utrpení, pak tu nic takového není. Není tu strach. Vůbec žádný strach.

Tazatel: Tak proč by se lidé měli vůbec zatěžovat touto spiritualitou?

Mark West: Víte, dokud si člověk neuvědomí svou pravou pozici neboli svou skutečnou přirozenost, pak nezáleží na tom, co ve světě získá.

Nic z toho nebude uspokojující, protože neosvícená, neprobuzená existence je ze své podstaty neuspokojivá. Zapomeneme-li na svou pravou přirozenost, pak jednáme jako král, který se ve snu chová jako žebrák. I kdybych se stal vládcem celého světa, stejně nebudu spokojený do té doby, dokud si neuvědomím, že tato entita je výmysl (entita čili výchozí bod, že si myslím, že jsem). Tato vymyšlená entita nemůže být nikdy spokojená.

Dokud tedy důkladně neprozkoumáte duchovní oblast, klidu nedosáhnete, a poté, kdy zkoumání skončí, musí rázem dojít k ukončení celé duchovnosti, neboť i tu musíte nakonec odhodit. Tudiž neprozkoumáte-li tuto oblast zcela, klidu myslí a Boha nedosáhnete.

Jenže vy tento klid hledáte vně, v projevu, což je chyba. Jenže bez uvědomění si své pravé přirozenosti trvalého uspokojení nedosáhnete. A tudíž prostřednictvím čehokoliv vnějšího – ať už se tím myslí manželství, rodina či něco podobného, trvalý klid a uspokojení ne získáte.

Tazatel: Tak jakou radu byste dal hledajícím, stručně řečeno?

Mark West: Nuže nyní, kdyby za mnou přišel hledající a zeptal se mě, řekl bych mu, že hledá to, co již je, ale že z tohoto hlediska právě samotné hledání je problémem. Protože pokud se domnívá, že někdy v budoucnu bude schopen získat to, co hledá, (a hledání probíhá skrze mysl neboli pocit 'mne') pokud si zkrátka myslí, že někdy v budoucnu bude schopen to obdržet, pak oklamává sám sebe, protože tu vůbec žádná budoucnost neexistuje. Vše je všudy přítomné tady a teď. Přítomnost je již zde.

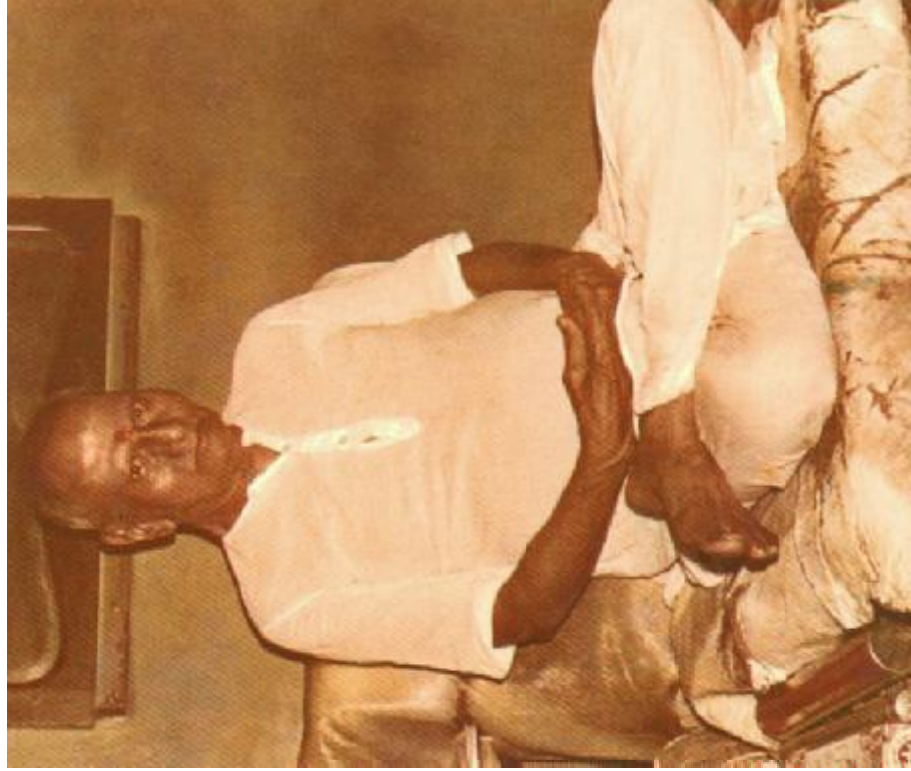
To, co každý hledá, je tu již nyní přítomné. Proto bych hledajícím sdělil, ať se vzdají samotného hledání. To však může být pro některé lidi zraňující. Protože když jsem se poprvé vrátil z Indie, byl jsem plný učení a nadšeně to vyprávěl každému, i když jsem to neměl dělat.

Tazatel: Vy nejste misionář?

Mark West: Individualita, kterou znám, se vrátila zpět z Indie, a nechala se chytit do této pasti a to jí spíše rozrušilo. Nyní vím, že dokud se mě někdo nezeptá na něco o duchovnosti, nebudu o tom mluvit.

Tazatel: A poslední otázka: 'Kdo se stará?'

Mark West: Je, ano, to je pravda. Ano (srdečný smích). Nyní se tomu mohou smát. Uprímně zasmát. Tato entita, která se snaží něco uchopit – je naprosto nepotřebná. Nyní je to spontánní, bezsilovný život.

Šrí Nisargadatta Maharadž během promluv

Nyní je tu pocit'ování úplné a naprosté svobody, zcela nepopsatelné. A je tu pocit lásky ke všem lidem. Nejedná se o osobní lásku. Je to něco, co bych ostatním rád předával a sdílel s nimi.

Rád bych to sdílel s každým, kdo by měl zájem, ale uvědomuji si, že se to musí stát samo od sebe. Není tu nikdo, kdo by mohl za cokoli shrábnout zásluhu. Není tu nikdo, kdo by měl být kvůli něčemu zvlášť vyzdvížen.

2 Dodatek 2:

ROZHOVOR, ČÁST DRUHÁ

Tazatel: Většina lidí si důsledkem toho, že žije v očekávání nějakého osvícení (rozbřesknutí), neuvědomuje, že osvícení je tu neustále, nikdy nepřestalo, a že tu neexistuje žádná skutečná forma znalce či poznáního ...

Mark West: A co se týká hledání, myslet si, že tu je nějaká budoucnost, a až v ní něco získáte, pak to je problém, protože to je chybné pojetí. Vy totiž již jste to, co hledáte, takže zde hledání nepřipadá v úvahu, protože z hlediska advaity (nedvojnosti) skončilo konečně veškeré hledání.

Tazatel: Lidé to poslouchají, a když si to vyslechnou, jsou uvedeni do rozpaků, protože ...

Mark West: Se cítí nespokojeni.

Tazatel: Neboť to slyší jen jako koncept – ještě si sami neuvědomili, že to jsou oni. Jsou zamotáni v konceptech ... Není tu přece žádný jedinec, žádná entita, která by byla zapletena v konceptech, že? Avšak prostřednictvím mentálních procesů a stavu ztotožnění tu vystává potřeba konceptualizovat to nepopsatelné do výstižného vzorce či mantry nebo něčeho, k čemu to pak lidé dokáží přiřadit, a na základě toho prohlašují: 'Ó ano, toto znám.'

Protože kdyby to někdo uchopil, byla by to mysl, která by to držela, a světec se snaží zdůraznit, že odpověď není v mysli; hledající proto musí kvůli tomu absolvovat celé to strastiplné a dlouhé hledání a honění se sem a tam, které někdy trvá dvacet až třicet let.

Kde se celé to hledání odehrávalo? V mysli – neboli pocitu 'mne', v 'čase', což je prostě jen další koncept, který nemá vůbec žádnou podstatu či nezávislou přirozenost.

Tím myslíme, že jestliže tu vědomí neboli čiré uvědomění není, nemůže tu být žádná myšlenka, takže pocít 'mne', za který jsem se považoval, neměl a nemá žádnou podstatu či nezávislou přirozenost. Jsou lidé ochotni přijmout tuto zprávu?

U Maharadže byla vaše sebeucta zcela odkryta, protože tam u něho seděli všichni ti lidé a přijímali tuto zprávu, a on měl sklon říkat jim, že všichni jsou výsledkem plivance (smích). Tím myslím, že chceme stále kvůli tomuto falešnému světu, který zde byl stvořen, ukrývat pohlavní orgán, který uvolnil toto semeno. Co by se potom mohlo dít s vaší sebeuctou, jestliže byste ho přestali skrývat? Prostě by zmizela a pokud budete zahrnutí blažeností, uvědomíte si milost Maharadžových slov. Musíte sejmout toto břemeno, které jste takzvaně nosili po tak dlouhou dobu a zcela se od něho osvobodit. Pak se ukáže, že se vlastně nic nestalo, že skutečnost nezměnila svou pravou přirozenost. Stále se objevuje ve všech těch odlišných tvarech a formách.

Někdy se lidem, kteří u Maharadže seděli, zdálo, že způsob, kterým vyjadřoval různé věci, byl krutý. Nemohl vystát hlupáky, ale jeho krutost byla v podstatě dokonalou laskavostí. Ale běžnému přihlížejícímu se mohlo zdát, že byl nevlídný, drsný či výbušný, ale tato výbušnost vycházela ze soucitu a lásky.

Tazatel: Jedna z prvních vět, která mě zasáhla, když jsem četl knihu 'Já jsem To', byla jak Maharadž zde říká, že celý problém vychází z připoutanosti k tělu, z toho, že se pokládáme za tělo. Říká: 'Vy nejste tělo, nejste mysl, nalezněte, co jste'. A když takhle hovořil, tak zvláště intelektuálně protestovali, když měli mluvit z univerzálního pohledu, a to proto, že sami neprováděli důkladné prozkoumání, jímak by zajisté měli tušení, co to znamená. Je evidentní, že tato připoutanost k tělu je tím pocítováním sebe jako 'ega' nebo toho, co běžně nazýváme 'já' a jedna věc, která mi je nyní jasná, je to, že mohu vnímat každého

Mark West: Ano, a to je to, čeho se většina těch moderních učitelů jakoby drží. Třeba to ani nemají v úmyslu, ale z nedvojnásobného hlediska tu skutečně není žádný učitel, ani zde nejsou žádné techniky. Vše je To. Nikde tu není žádná oddělenost. Není tu pro ni žádný prostor. Takže kdo to přijme a bude to mít? Víte, co tím myslím? Je to pravda, která vás učiní svobodné. A vy budete znát pravdu a ta vás učiní svobodné. Nyní, ať už ji znáte či nikoliv, ona je stejně zde, a vy jste To, ale jestliže to nevíte, je to téměř jako kdybyste říkali: 'Kde je to?'. Jestliže vycházíte z toho, že se cítíte být oddělení neboli se berete za to či ono, pak je to neplatný výchozí bod, protože váš postoj se odkazuje na minulé a budoucí zkušenosti.

Tazatel: Ve vašich poznámkách, které jste si psal v Indii, jsem zaznamenal krátkou větu, kde Nisargadatta říká: 'Pro toto poznání tu nejsou žádní zákazníci'. Říkat toto hledajícím je docela zajímavé a jako jakási výzva, protože jak víte, oni jsou zákazníci (smích) a Maharadž říká, že tu nejsou žádní zákazníci. Mohl byste toto rozvést?

Mark West: Taková hláška vám odejme veškerou pýchu, kterou máte na svou individualitu. Jste jakoby svlečení do naha a nechcete být vystaven na veřejnosti. Víte, jakmile se dostanete k někomu jako je Maharadž, pak si nemyslete, že si s vámi bude brát nějaké servitky. Když se dostanete do fáze, kdy jste uhonění z neustálého běhání sem a tam, podobně jako když si pes honí svůj ocas či něco na způsob chození od jednoho učitele k druhému, Maharadž vám bez obalu řekl: 'A už dost – tečka.'

Nejsou tu žádní zákazníci, protože jestliže toto poznání vysvitne, vy sami zmizíte. Nebude tu pak žádná entita a vy si uvědomíte, že jste to. A to je celé. Je to podobné jako u jině jeho hlášky, kterou pronášel – 'V tomto rozsáhlém Vědomí (s velkým V, tudíž ne časově omezeném vědomí) neexistuje žádné náboženství, žádná karma, žádný čas. Ono existuje před pocitem 'Já jsem'. Takže kdo je zde tou entitou? Kdo je hledajícím, který se chystá něco získat? Chápete, co tím míním? Není tu žádný konatel. Není tu žádný čas. Je to prostě ryzí Vědomí bez jakýchkoliv hranic. A to nelze uchopit, avšak lze to pochopit, a tak Maharadž říkával, abyste se to nesnažili znát jako objekt, ale spočívali v tomto pochopení.

a vše. Jsem logicky středem svého světa, ale sebe sama vidět nemohu.

Mark West: Ano, oči sebe vidět nemohou.

Tazatel: Tento pohled je velmi významný a je zcela přehlížen a zdá se mi, že to je podstata zkoumání, protože dokud nepronikneme do prostoru přímého poznání jako vědomé přítomnosti ... jako volnosti přímého nahlížení ...

Mark West: Ano, dokud cítíte, že jste tělo nebo mysl, nebudete nikdy schopni uchopit pravdu advaitového učení. Jak jsem začal existovat? Jak jsem získal tento pocit či koncept, že jsem? Předtím, před sto lety, tu žádný problém ohledně totožnosti muže či ženy nebo čehokoliv jiného nebyl. Je to pouze nyní, že koncept, pocit 'já jsem' vyvstal – Já jsem takzvaně 'narozen' a jsem takzvaná 'osoba ta a ta'.

Ale to vše je jen drb – když to prošetříte, zjistíte, že to je pouze zdánlivý jev – toto zrození a smrt nejsou nic než koncepty. Vy nejste tělo. Vše lze rozložit až k podstatě – ryzímu vědomí neboli prázdnému uvědomění podobnému prostoru, ale vy musíte provést důkladné prozkoumání, a zjistíte, že tu není žádný střed jako takový – že tento střed, za který se pokládáme, je neplatný výchozí bod.

Vše se týká tohoto bodu, vše, co se mi během života stalo, se vztahuje zpětně k tomuto výchozímu bodu neboli středu, který je brán za něco podstatného a skutečného, ale po důkladném prošetření zjistíme, že je nepodstatný a neskutečný. Pak sám odpadne a vy si uvědomíte, že vaše pravá přirozenost je tu nedotčena. A Maharadž to nazval jako 'uvědomění, které je před vědomím'. Nikdo nemůže popřít fakt vlastního bytí; jestliže tu je, nemůže to uchopit a přesto to nemůže popřít.

Je to prostě vědomá přítomnost. Nevyrostla ani nezestárla. Je to něco, co se nezměnilo. Vše ostatní se změnilo. Takže tato totožnost, kterou jsem dříve pokládal za pana Westa, Smitha či kohokoliv jiného, se po dlouhém období ukázala být iluzorní, protože jednou zmizí. Je to trochu děsivé, jen však do té doby, dokud se vážně nepustíte do důkladného dotazování, abyste pochopili 'Kdo jsem Já?' Opravdu jsem se narodil? Skutečně jednou zemřu? Co je to, co jsem? Co to vše

vlastně znamená? Ale nakonec stejně jak říká Nisargadatta, jediné, co je zapotřebí, je upřímnost.

Žádná technika to učinit nemůže, protože je nemožné stát se tím, co již jste. Takže z pohledu západně smýšlející bytosti si běžně představuji, že by tu měla být nějaká metoda, kterou bych měl použít čili bych měl aplikovat určitý systém, který zabere 'čas', než se dosáhne této realizace či pravdy. Jenže čekání na to, abych získal bečasovost, je falešné. Jak se zdá, čas je z praktického hlediska ve světě zapotřebí, ale konec konců jedná se o mentální koncept. Tato skutečnost je ve svém rozsáhlém vědomí všudypřítomná.

Tazatel: Je tu určitý navenek se jevící rozpor v tom, že předtím, než někdo obdrží toto poselství, Nisargadatta říká 'moje slova jsou jako semena, která byla zasetá ve vás, a ta se uskuteční.' Zde je jak se zdá rozdíl mezi stavem před obdržení tohoto poselství a stavem, kdy dojde k jeho uskutečnění čili pochopitelně tedy k popření všeho, co není skutečné (všech konceptů). Jenže tu vlastně vůbec žádný rozpor není, že?

Mark West: Ne. Toto je pouze zdánlivý rozpor.

Tazatel: Takže, jestliže budeme mluvit z hlediska času, tak jste Marku strávil nějakou dobu s Nisargadattaou ... Nemluvil anglicky. Jeho slova překládal vždy ten překladač, který zde byl přítomen, pan Mullarpattan nebo ...

Mark West: S.V. Saprey byl také jedním z vynikajících překladačů telů.

Tazatel: A já jsem si jistý tím, že ostatní přítomné u Maharadže zájímalo, jak jste se cítil, že sdělení, které jste dostával, nešlo přímo od Nisargadatty, ale že bylo překládáno překladačem, takže tu nedocházelo k přímému kontaktu s Maharadžem a místo toho tu byl překlad, který měl být k užítku naší mysli, a kterému jste rozuměl, neboť byl v angličtině, vašem rodném jazyce. Vzpomínáte si, patrně ano, na něco ohledně toho?

Mark West: I přes překladatele bylo sdělení, které bylo vypuštěné z Maharadžových úst, úplné a nezmenšené. Bylo to tak autentické, že ani překladatel to nemohl překroutit. Výrazy Maharadžova obličje, každé jeho gesto včetně mé zkušenosti z přítomnosti někoho, kdo byl naprosto svobodný, to vše bylo tak intenzivní a velmi, velmi dojemné. Když se na to dívám z dnešního pohledu, vypadá to jako proces, který trval nějakou dobu. Nejprve jsem byl u Muktanandy, tři nebo čtyři roky v ašramu a potom několik měsíců s Nisargadattou. Avšak nyní, když osvětlení vysvitlo, tak si uvědomuji, že to vůbec není záležitost času. My všichni to již jsme. Takže se to sice zdá, že ten proces dosažení trvá nějakou dobu, ale my to jsme stejně pořád.

Tazatel: Je to jako odstranit vše, co se zdá jako zakrývající ... Takže tu pak již nezbyvá nic špatného a ani tu nic špatného nebylo, že?

Mark West: Ano, a to nyní svědčí o tom, že v Advaitě mluvíme o ne-konatelství. Jinými slovy vy nejste konatel svých činů. To je absolutně jasné, protože já si nyní na základě prozkoumání uvědomuji, že tu opravdu není žádná entita, která by kdy něco dělala.

Takže kde zůstanete? Nakonec jste zde, přímo tady a teď. Jste uvolnění, plně přítomní, uvědomělí a pozorní. A jak řekl Sailor Bob ve svých knihách: 'Co je na čiré přítomnosti tak špatného?'

Jen když se začneme od přítomnosti konceptuálně vzdalovat, když začneme myslet na minulost a budoucnost, pak přichází úzkost, strach a napětí. Avšak to, že se vzdalujete, je pouze zdánlivé. My se nikdy nemůžeme od přítomnosti vzdálit, protože jestliže myslím na budoucnost, kdy na to myslím? – Nyní.

A další věc, se kterou za vámi budou přicházet hledající, se týká myslí. Triky, které mysl vytváří, aby udržovala oddělenost za jaksi skutečnou, nebere konce. Hledající k vám přijde s dalším prohlášením typu 'Ó, víte, tato podminěnost je velice silná'. Jedná se o podminěnosti typu: 'Já jsem katolík', 'Já jsem žid', 'Nahustili do mě takové a takové názory', ... opět však platí – dokud na to nemyslíte, o jaké podminěni se jedná?

Takže naše problémy mají co dělat s myšlenkami a myslí – a pokud to opravdu prošetříte, zjistíte, že tu s výjimkou myšlenek vůbec žádná mysl není.

Mysl získává svou sílu prostřednictvím tohoto ryziho uvědomění – či jak to chcete nazvat; základem je nekonceptuální uvědomění.

Mysl si bere sílu tohoto uvědomění, přisvojí si ji a vy můžete vidět, že mysl nebude spokojena do té doby, dokud nevysvitne plně probuzení, protože nezáleží na tom, co nahromadí, aby se stala plnou. Jestliže tu je stále pocit oddělenosti, pak hledání neskončí. Bude pokračovat, dokud není zcela prohlédnuta nepravdivost jakékoli oddělenosti.

Tazatel: Takže se jedná o ustání hledání.

Mark West: Ano! (smích). Jo, hledání je slepou uličkou ve sféře vymyšleného času.

Tazatel: Takže když jste opustil Indii, došel jste k určitému rozhodnutí vrátit se do Austrálie?

Mark West: Ano, došli mi peníze a ...

Tazatel: A cítil jste se již naplněn prožitky, které jste v Indii měl?

Mark West: Ano. V Indii jsem byl již čtyři roky a zkrátka mi došly peníze. Někteří západáci v Indii sice zůstali i bez peněz, více méně však zdivočeli a pak jste je mohli vidět žebrať podobně jako žebrají indiští mniši, ale pro lidi, žijící na západě, toto není důstojné. Takhle byste neměli skončit, protože Indie není bohatá země, tak proč by tam měli západáci jezdit žebrať? Je třeba sebe v tomto světě, třebaže se jedná o iluzorní svět, zabezpečit prostředky k živobytí a zaopatřit si peníze, které jsou získány nějakým praktickým, pozitivním způsobem.

Tazatel: A nastal u vás nějaký problém z hlediska obstarání dostatečného množství peněz na letenku do Austrálie?

Mark West: Musel jsem si nějaké peníze půjčit od jedné ženy z Ameriky, protože jsem utratil všechny své úspory, které jsem v Indii

nepředstavitelné. Lidé tomu těžko uvěří, neboť si stále myslí, že se musejí starat o svou rodinu a dělají vše proto, aby se ujistili, že je vše v pořádku. Ale když ve vás tato realizace vysvitne, pak jakákoliv práce, která je zapotřebí, bude udělána.

A to je velké osvobození, protože o tom, že tu není žádná entita, která by musela vykonat úsilí, není sebemenší pochybnost. Není tu žádná entita, která by říkala 'Provedl jsem výdech a budu mít příští nádech.' Přesto je vše vykonáno. Vše se dělo a děje skutečně spontánně samo od sebe a není potřeba to z mé strany nějak popohánět a regulovat.

Předtím se samozřejmě ego předvádělo jako myšlenka ve formě 'Já mohu v dané situaci vždy něčím přispět'. (smích) A to pochopitelně způsobovalo utrpení – bylo to na obtíž.

Takže chci sdělit čtenáři toto: 'Jestliže se zajímáte o tuto výjimečnou realizaci, o naplnění učení Advaita Védanty, pak tu není žádný zvláštní způsob, jak se chovat a jednat. Nemusíte se projevovat nějakým specifickým způsobem. Prostě nechte život žít za vás – pokuste se o to a ustupte mu z cesty. Neexistuje žádný zvláštní styl, jak máte vypadat či jak máte jednat. Zkrátka nechte život vyvíjet se tak, jak se sám chce odvíjet.' Nisargadatta říkal: 'Nedělejte ze sebe někoho, kým nejste. Nezkračujte ve snaze být tím, kým jste.'

To je velké prohlášení, protože my obvykle nikdy neříkáme, co si opravdu myslíme, protože cítíme, že bychom mohli zranit něčí pověru – ale z dlouhodobého hlediska je třeba být spíše to, co jste, než předstírat to, co nejste, jen abyste potěšili své přátele či příbuzné nebo další lidi.

Tazatel: Dobře tedy, mohli bychom ukončit náš rozhovor tím, jestli byste nám mohl vysvětlit, proč si Nisargadatta vybral pro sebe toto jméno?

Mark West: Ano, dobře. Guru Nisargadatta, který se jmenoval Siddharaméšvar, požádal Maharadže, aby zůstal v tomto vědomí, které mu potom odhalí svůj zdroj. Maharadž se tím, co mu Siddharaméšvar, jeho guru, nakázal, výslovně řídil, protože byl prostý přímochař žák s minimem vzdělání a tím, že obdržel gurmantru od svého mistra, stal se členem linie zvané Navanath Sampradája.

měl. Přijel jsem do Indie a měl u sebe asi tři či čtyři tisíce dolarů, a to mi v sedmdesátých letech stačilo na téměř čtyřletý pobyt v Indii.

A jakmile jsem se vrátil zpět na Západ, chybou bylo, že jsem chtěl hned začít ostatním předávat svůj vzhled, či co to bylo, a podělit se o to se všemi. Nisargadatta nás před tím varoval a upozornil nás, abychom si to nechali pro sebe. Ale pochopitelně že jsem se nechal strhnout dobou; tehdy se nesla vlna 'new age' a každý byl na takzvané 'duchovní cestě'. Avšak po čase jsem se naučil, že dokud se mě někdo nebude na tyto záležitosti ptát, není nutné tyto věci odkrývat, protože zde není potřeba někomu sdělovat poselství, neboť všichni to již ve skutečnosti jsou.

Během této počáteční doby jsem však překypoval nadšením, jenže zároveň s tím docházelo k zdánlivému návratu k falešným představám. Ale semeno, které Maharadž zasel, nakonec vyklíčilo, a Maharadžovo učení se prokázalo jako pravdivé. Před deseti lety jsem ucítil tuto naprostou svobodu a probuzení se ve 'stavu před (za) koncepty, který je a byl nepopíratelný. A nyní cítím nepodmíněnou, ničím nevyvolanou radost. Je to takřkajíc absolutní svoboda a rovněž něco, co lze sdílet s lidmi. Dobrou zprávou je to, že tu není žádná smrt. Nikdo nezemře. A to je skvělé poselství, které je možné sdělit tomu, kdo je ochoten si to vyslechnout.

Tazatel: Lidé ale nemají zájem o narušení svého názorového systému do té doby, dokud zde není spalující touha, ne?

Mark West: Ano, dokud tu není krize ...

Tazatel: Ano, neboť krize to uvede do chodu. Je zajímavé, že u některých funguje krize často jako katalyzátor, tedy urychlující prvek vývoje.

Mark West: Ano, a nyní v mém případě zde je báječný pocit, protože mám přímé poznání či uvědomění, že jsem jaksi žít – to znamená, že tato energie dělá vše. Pohybuje galaxiemi, dýchá skrze mne, tlačí prostřednictvím mého srdce a podobně.

Takže v tomto smyslu je to téměř jako bezusilovné žití, což je pro většinu lidí, kteří vykonávají obrovské úsilí, zvláště lidí na Západě,

Jednou jsem se Maharadže zeptal: 'Maharadži, mohu se také stát členem této linie? Mohu se spojit s Navnath Sampradájou?', což je linie, pojmenovaná po devíti mistrech (Navanath je devět a Sampradája je linie). Těchto devět guruů žilo před několika staletími (9.-14. stol) a jednalo se o prosté nevzdělané bytosti, žijící neokázale. Mluvili jednoduchým jazykem. Maharadž mi říkal, že se jedná o slavnou linii, ale samozřejmě že se mohu stát jejím členem, jestli chci. Jestli prý mám upřímný zájem, a je to má srdeční záležitost, pak že se mohu stát členem této skupiny.

Ale to, co Nisargadatta nakonec realizoval, když u něho tato realizace vysvitla, což bylo několik let po smrti jeho guraa, bylo plné probuzení. Maharadž si uvědomil to, co nazval přirozeným stavem.

Přirozený stav je tu, váš přirozený stav je tu. Je zcela dokonalý, přímo tady a teď. Je nedotčený a Maharadž se pojmenoval jako Nisargadatta, což v překladu značí 'ten, kdo dává přirozený stav' (nisarga znamená přirozený stav a datta je dávající či sdílející). Takže Maharadž vám dává to, co jste již měli (smích) – váš přirozený stav. Toto je sice paradoxní, ale to je právě podstata advaitového (nedvojného) učení ... které zahrnuje paradox.

Právě přirozenost a jednoduše tohoto učení je krásná, nepopsatelná a je tady přítomná. Je to právo každého z nás. Není důvod, proč by to někdo nemohl pochopit, jestliže mu je to podáno laskavým, jasným způsobem a nedrží-li se předem vytvořených konceptů či předpojatostí. Potom to v něm vysvitne, bude to s ním souznít a uvědomí si, že jak Nisargadatta říkal, moudrost není poskytována někým dalším, ale tím, kdo právě teď poslouchá; je to vaše vlastní pravá přirozenost.

Takže já používám jeho slova, nicméně jsou to nyní i moje slova, protože jsem je realizoval – ale je jedno, jaká slova k vysvětlení použijete.

Šrí Nisargadatta Maharadž během veřejné promluvy

Neměnná Skutečnost

Rozhovory se Šrí Nisargadatta Maharadžem
sestavil Mark West

Vydalo [www. advaita.cz](http://www.advaita.cz)
Z anglického originálu
Gleanings from Nisargadatta

© Mark West 1976
Překlad: Aleš Adámek 2008
Grafická úprava: Aleš Adámek
1. vydání
2009